

308780

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 3.

చెన్న పట్టణము 1916 నంబ జూలై నెల 7 వ తేది శుక్రవారము

Nº 83

నంపుటము. 3.

న శ నా మ స ం వ త్స ర ఆ మా థ మా స శు క్ల స త్త మి యి.

నంచిక ౮౩

భూత, ప్రేత, విశాచ, పీడ నివారిం.

బాలగ్రహ, అశాల మృత్యు సంహారిం.

కల రూ. 1-4-0.

దేవదత్త విభూతి

తపాలా ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

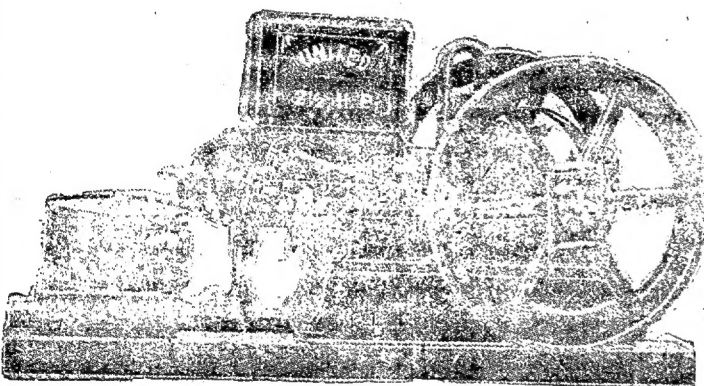
పరమపూజనీయమగు నీ విభూతి యంత్రముగా నొక ఈశ్వరశాసననిజే సమకూర్చబడిన దగుటచే సాధారణముగా చంటి బిడ్డలను, నూతికా గృహములను, మనో దుర్బలములను శ్రీ పురుషోత్తము ఆకహించి పీడించు గ్రహశాధనలను నివారణజేసి సాభాగ్యవంతులుగ నొనర్చుటలో జనుపకయై, బంధవిమోచన, కలహ శాంతి, సర్వగ్రహ శాంతి మొదలగు మనోహంఘలను నిర్దిహరి, ఈశ్వర భక్తియందు అనురాగ కంఠులుగఘ, విద్యార్థులను భారతీయ పుత్రులుగను జేయగలుగును. ఇట్టి అభయ ప్రాప్తికరమైనట్టియై, సర్వ అశుభ శాంతి వాయినియు నగు నీ దివ్య విభూతిని విశేషలందకు ఉపయోగపరిచి పదాశ్రయి కృతచే అభీష్ట సిద్ధిని గాంతును. దీనికి సంజేహము లేదు. ఇందుకు ప్రతిఫలముగా మహాజనులు భక్తితో నిచ్చు దీర్ఘమును ఈశ్వరార్పితముగా వీడ నారాధనల సంతకముగాను వినియోగించబడును.

ఇదిగాక ఈ మహాదేవత్రమమున ఎట్టి క్రతిఫలములు కోరకయే యోగశక్తిచే వ్యాధులు నివారణ జేయబడును.

473 చిరునామా:— మహాదేవత్రమము, శికింద్రాబాదు.

13-6-16 Devar's Divine Healing Elysium; Secundrabad, DECCAN.

యునైటెడ్డు పెట్రోలు యింజనులు, పంపులు

ఇదివర కన్నడును మనము కనియు వినియు యెరుగకయుంటియు సాధారణ ముగా నీరుతోడుకొనుటకు ఉపయోగించ బడుచున్న యెత్తులు మోటులు వగైరా లన్నిటికంటెను కులభముగా పనిచేయు బహువిధము అతిస్వల్పధరలకు వారకు నవియు అయిన యీవిన్న యింజనులు, పంపులు క్యవసాయదార్లకు, తిదితర చిన్న వివనులను స్వకంఠ్రముగా స్థాపించి లాభములను పొంద గోరువారికి వాగ్గ పాలిటి భాగ్యజేతలకలె నచకూరించి.

ఇవిచిన్న పిండియంత్రములను, నూనెయంత్రములను, ప్రియంత్రములను, ధాన్యపు యంత్రములను, సోదా వాటకు మెషీనులను, అయ్యుయంత్రములను నడుపుటకు అతి యుపయోగకరమయినవి.

ఇవి కిరీషకాయలుమీద అతితృప్తికరముగా పనిచేయుచున్నవి. యెటుంటివాని చేతనయినను నడుపుటకును.

109 కలయవారలు ఈకిండి చిరునామాగల సోల్ ఏజెంట్లుకు వాగ్గిసి యావత్తు సంకతులను తెలిసికొనగలరు.

డి. యల్. శాస్త్రి అండ్ కో, 20, సీ. సెకండు లైను బిచ్, మదరాసు.

వాగ్గించి: బెజవాడ.

దంతచూరము

పండ్లపోటుకు తీపులకు మంచిపొడుము.

ఈ దంతచూరముతో పండ్లపోటులవలన చిగుళ్లనుండి రక్తము ప్రవించకుండును. నోట దుర్గంధము లేక యుండును. పండ్ల ముత్యములను తెల్లగా నుండును. అనేకులవల్ల ప్రతిరోజు వాడబడుచున్నది.

సర్వసామాన్యముగ అందరును వాడుటకు తగియున్నది.

పండ్లకు బలము నిచ్చును. చిగుళ్లు గట్టిపడును.

ప్రతివారము వేలకువేలు డబ్బీలు విక్రయము.

డబ్బీ 1-కి 0-2-0.

డబ్బీ రూ. 1-2-0.

అన్యతాంజనము డిపో, 7, తంబు శెట్టివీధి, జార్జిటవును, మదరాసు.

Magic Cure! Marvellous effect!!
Lions Asiatic Balm. Price 1/2 Ounce Rs 0-8-0
Iron tonic pills - - - 1 bottle of 48 pills 2-0-0
Anti Malarial Drops Price 6 Doses 0-8-0
Descriptive Catalogue free on application
ALLBUTT & Co.,
CHEMISTS BROADWAY MADRAS.

క సూ రి

విషజ్వరములకు, కలహాట, చంధికి, వారెంతగోనా ముల వారములకు, చిన్న బిడ్డల జబ్బులకు, పుష్టికి కల్పా యుపయోగమైన మందని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాక కల్పా బంగారమున కన్న ప్రియమగుటచేతను, నవరస నమయనా లందునొరకుట దుష్టము. మాడిపోయిందలి కన్నురియింపి శదార్థము లేవియును లేర్పబడవు. ఇంతవరకు మాతాపునంజి కొనిన వారలకివిషయము తెలిసియున్నది. కొనినవా గొకసాం జరిపించినవిజము తెలియగలను. అట్లు చేయుటవలన కలితి కన్నుని గొని మోసపోరు కులం 1-కి రూ 30-0-0 గోశోజనము కులం 1-కి రూ 7-0-0 కంటకు పుత్తు 2-0-0

అమ్మతొంబనం డి. సీ. శెట్టివీధి, మదరాసు.

ఆంధ్రసర్వకళాశాల

విద్యాప్రవృత్తి

ఇది

ప్రియుత కల్పముంచి రామలింగాశ్రేణి గారిచే వ్రాయఁబడినది

కల 0-4-0

ప్రొఫెసర్ ప్రత్యేకము

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

7 తంబుశెట్టి వీధి, మదరాసు.

తెలుగు ఆనందవాచక పుస్తకములు

మొదటితరగతినుండి నాలుగవతరగతివరకును నూయు ద సిద్ధముగావున్నవి. ఇవి చక్కబడి జేరిన పితామహుల ప్రా స్కూల్ ప్రధానోపాధ్యాయులైన బ్రహ్మశ్రీ, కూచి లు సింహంపంతులు బి. యె; యల్. టి. గారి చేతను, సామాన్య లక్ష్మీనరసింహారావు - రి చేతను రచింపబడినవి. మట్టియు మొదటి మూడు తరగతులవాచక పుస్తకములను డ్రైక్లబ్ గారు 1916 వ సం జూన్ నెల 6 వ తేది నాల్గవతరగతి వాగ్గి గెజట్టులో వారతలాలయం దుపయోగించుచున్నవి అలా మతి యిచ్చియున్నాడు. ఒక్కొక్క పుస్తకముకును మిక్కిలి నుండరములైన సాదాపటములును రంగుపటములును నున్నవి.

ఆనందవాచక పుస్తకము, మొదటితరగతి రూ 0-2-0

రెండవతరగతి రూ 0-2-5

మూడవతరగతి రూ 0-3-0

నాల్గవతరగతి రూ 0-4-0

N.B:—ఎక్కువగాకొనుటకు పెల్లర్లు కుమిషనరీయబడును.

235 ఆర్. వెంకటేశ్వర అండుకో,

ఆనందా ముద్రాలయాధికారులు, మదరాసు.

వృత్తాంత లేఖలు

బందరు వార్తలు

(మాస్కోయ విలేఖకుని ద్వారా)

జాతీయ కలకాల.

బందరు, జూలై 5:—గౌరవనీయులగు శ్రీ. పి. ఎన్. శివస్వామి అయ్యగారు 18వ తేదీ ఉదయము మా కట్టణము...

హిందూ హైస్కూలు

మా కట్టణమునందలి హిందూ హైస్కూలును గురించి క్రిందటి సంవత్సరము ఆంధ్రపత్రికలో అనేక వ్యాసములు...

పాఠశాలలు కొందరు ఏకంపెనీలో కొనిననెమి ఖరీదు సమావేశముగా యిది ప్రతిపదమును ఈ క్షణనే ఇద్దరు ముగ్గురు విద్యార్థుల నడుగగా వాటిని జవాబు చెప్పిరి.

ఈ కారణములు వ్యాధులగున నుద్దగినదిగను ఇప్పుడు ఇట్టిసందర్భముగా రాంజీమఠులోనే కొనవలయునని నిర్ణయించుటకు ఏమి కారణమో తెలియజేసెను.

ఇక పెండె విషయము—ఇది పతనీయ గృహములకు సంబంధించినది. ఘన పాశం మొదల...

ఎందున కీనిర్ణయము? ఎందున కీ కక్షపాతము? రాంజీకంపెనీవారు పాఠశాలకేయము కా కమిషనరుచేయజేసెనా?

హైదరాబాద్ రాంజీకంపెనీవారికి లాభము చేయుచున్నాడని సంతోషపడుచున్నారేమోగాని పాఠశాలకును పట్టణమునకును చాల అవకాశము చేయుచున్నాడు.

గంజాము వార్తలు.

(మాస్కోయ విలేఖకుని ద్వారా)

జీవరేగింపు టుక్కెము.

బరంపురం జూలై 4—ఇటీవల బాధునలో జరిగిన గంజాము నుండల ఆంధ్రవ్యాధులను క్రిందలో జూతుముగాం...

తెలుగుండి పడి మృతికొందుట.

గత నెల 27-వ తేదీన వాల్తేరుకుండి వద్దాకోర్టుకు బోవు ప్యాసింజరుబండి, ఇచ్చాపురం ప్రేక్షకవర్గము వచ్చు...

బంగోలు వార్తలు

(మాస్కోయ విలేఖకుని ద్వారా)

బంగోలు జూలై 4:—గత మూడునెలలనుండి వాన ఎడతెగిపోవడం వలన యిరువురు కాని, కన్నులకిది లాభకరముగ నుండెను.

ఆత్మ హత్యలు

గత వారము గయను సంవత్సరముల నుండియు మా బంగోలులో ఆత్మహత్యలకు ప్రచురించి, పురములో నచ్చటచ్చట నున్న దిగుబావులె యందుల కొకవిధమున కారణములని చెప్పవచ్చును.

పాఠశాలలు

వేసంగి నెలవులకు మూడుబడి హిందూ పెకండె పాఠశాల నిన్నటిదినము తెరువబడింది. రేపు మిషను ఉన్నతపాఠశాల తెరువబడును.

జూ బు లు

I

బాంతు యుద్ధారంభము.

అయ్యో.

భాంతు యుద్ధారంభము శ్రీమదామావాప్య యని కొందఱు భావించి అమావాప్యము అతికొండలు ముగ్ధులై అమావాప్య అని ఇంకకొందఱు అనుచున్నారు. కాబట్టి, ఆపారంభ మెప్పుడు? సప్తమాణులలో నీలతి కామాల మన బాధక మహాశయులు తెలియజేయుదురా.

మోక్షనాథం వేణుగోపాలరావు.

II

శ్రీ విశ్వవిద్యాలయము

దేశముల కొకవిజ్ఞాన

అయ్యో

భూభాగములను మహా విద్యాలయమునకు అధ్యక్షులై తమజీవితములను శ్రీజనోద్ధరణాభివృద్ధికి ధార బోయుచున్న భావమాత్యులు కార్య కర్మయోగియులవలె కొందఱు మానవత్వమునకు ప్రసాదించబడి త్వరలో ఆచరణ లోనికి రాబోవుచున్న శ్రీ విశ్వవిద్యాలయముయొక్క విషయముపற்றెకాపాదకలకందంకినిబాగుగా తెలిసియుండును ఈకాలమున ప్రచారణలోనున్న ఆంగ్లేయవిద్యను శీఘ్రమునానీయుటను శ్రీ విశ్వవిద్యాలయ సంస్థాపకులకు కొన్ని భేదాభిప్రాయములు విద్యాలయ పరిపాలనావిషయములందు నుండిన నుండవచ్చును. కార్యకారి విశ్వవిద్యాలయము ఆచరణలోనికి తేటోవు విద్యాలయ భావము కేవలము జాతీయము. రాబోవు భారతీయ నాగరికులకు ఆదర్శ భూమియు, మన విద్యార్థులకు పుట్టినిల్లు. అట్టి మహావిద్యాలయమునకు దేశీయులలోననేను జేయుతయొనంగిన దానికి ముఖ్యధార ముగి శ్రీ విద్యాలయమును మనదేశంలో కొద్దిగ చేయుచు. అందు ఇన ఆంధ్రదేశములో మిక్కిలి తక్కువగానున్నది. శ్రీవిద్యను పెంపొందించేయవలయు నని యూరక మాటలు చెప్పవచ్చును గాని జనిచేసేమాపుట కష్టతరము. కార్యసాధనకు శ్రీవిశ్వవిద్యాలయములే వెన్నెముకలు. కాన శ్రీవిద్యను పెంపొందించేయవలెనన్న మనదేశములో నున్న విద్యాలయములకు ప్రాప్తనా మొసుగును నూతనాలయముల ప్రతిస్థాపనయును. అప్పుడే కార్యపండితుని ఆదర్శము ఫలవంత మగును. మన ఆంధ్రదేశమున శ్రీ విశ్వవిద్యాలయము నెలకొల్పినది ఆంగ్లేయజేయు మహానీయుల తమ పట్టణములలో నొక్కొక విద్యాలయము నెలకొల్పి కార్యకారి శ్రీ విశ్వవిద్యాలయమునకు కార్యరూపముగా సాయముచేసిన గాని లాభములేదు. మన బాట్లు, గుంటూరు, కాకినాడలో శ్రీ విద్యాలయములకు కార్యకారి విశ్వవిద్యాలయమునకు కాభివృద్ధి అయినది ఆయా విద్యాలయముల స్థాపించిన మహానీయుల కవిత్రవాయులకు దేశీయుల సార్థకపరచుకొందురా. త్వరలో మన ఆంధ్రభిక్షులు విజయూర భావనాచార్యులుగాను నూతనముగా నెలకొల్పబోవుచున్న శ్రీ యన్నత విద్యాలయమును జాతీయదృష్టమునై స్థాపించి కార్యశ్రీ విద్యాలయమునకు అనుబంధముగాచేసి తమ కార్యశ్రీత్రయము పెంపొందించేయ ప్రార్థితులు. కార్యకారి విశ్వవిద్యాలయము త్వరలో ఆచరణలోనికి తేబడి జాతీయదృష్టముల పెంపొందించేయగాక.

మిట్టదొడ్డి రంగనాయకమ్మ.

అధికార నియోజనము.

మొన్న తెలిపినట్లు మా తహశీలుదారు సామ్యు యేలుగాను దివ్యూటి కలెక్టరు నియోజంపబడి రామనాథు మండలమునకు కొందఱి నియమల వెల్లిబాగు. వారిస్థానము కొంతకాల మిచ్చట నలు మేజిస్ట్రేటు గా నుండి, బాట్లలో దివ్యూటితహశీలుదారుగానున్న ముద్రన్యాయ్యులగాకే కాకమింపబడినది. లోకము ఘండు అసిస్టెంటు ఇంజనీయరు సుజీత రావుగాను జిల్లా ఇంజనీయరుగా బదలాయంపబడిరి వారి స్థానమున నుండరామమూర్తి గారు నియోజంపబడిరి.

కొండమిడి సభ.

అనుజమున మా పురియలోని కొండమిడి పిష్ట్యాలయమునందు విద్యార్థుల జాతీయదృష్టములలో శిక్షితులగు చేయుటకు సభలు జరుగుచున్నవి. వ్యాయవాదులు నాయన్న కామ్రులవారు సద్గ్రంథముల చదివి చెప్పుచున్నారు. ఇట్టి సభలే మన వృద్ధి ఆధారభూమిలని చెప్పవచ్చును.

III

మదరాసు శాసననిర్మాణసభ

భూస్వాముల ప్రాతినిధ్యము.

అయ్యో.

ఈ ప్రాతినిధ్యము నిర్ణయించబడు సమయము దివములలో నాపన్నమైంది. రాజుగారివత్తును వారు రెడ్డిగారి వత్తునువారు గ్రామగ్రామము తిరుగుచున్నారై ఇతరవర్ణము వారి నెక్కిరానిక బ్రాహ్మణులొక్కటై లొక్కివేయుదు రను భవాదము ప్రస్తుత ప్రతిష్ఠాపద్ధతులు బ్రాహ్మణేతరులగుటచే దోలంగినవలెకొనవోవు విరెంతిగను న్యాయ్యోక దృష్టులై వారివారి బాధ్యభివృద్ధి. వీటి ప్రస్తుతభవ్యత్వమును సార్థకంతులొ మాడవలసియున్నది. వరజాధి కాయము వ్యతం తివర్తనలై స్వలాభమును బాటించువారై వారి వరణము సప్రయోజనముగాక జేయుటకు బాటించునది విషయముల కొన్నిగలవు. రాజుగారు భూస్వాములయొక్క, వ్యాయవాది వృత్తివారై యుండుటచే వారి భూస్వామ్యత్వము వ్యవసాయమే వృత్తిగాకల రెడ్డిగారి భూస్వామ్యత్వము వంటిది గాదనియు, (బ్యాండ్ మోల్డరు) అతి కష్టపుత్పత్తిచే నియ్యది వృత్తము). ఈ ప్రాతినిధ్యము స్వయముగా వ్యవసాయము చేయుచువాడే యన్యుండుననియు, ఇన శ్రీ స్వాతంత్ర్యము అభ్యమైంది మొదలు నకునగా విశాఖపట్టణమువారే యా పదవి నలంకరించున ప్రేర్యుచున్న నితరమండలముల వారి కుత్సానము తలుగుననియు, కృష్ణ గోనావారి మండలముల నితర తెలంగాణ వరజాధి కారయొక్కలైన వారిపేర్లన్నియుఁ బ్రకటితముగాక రాజు బందజుపేర్లన్నియుఁ బ్రకటితముగా నున్నవేళ మేర్పడియుండుట వరణకద్ధతిని లోకమున్నదనియు, ఇతర తెలంగాణ వారిని బోత్సానా మండలయు నన్న 12 జిల్లాలవై నొకవర్ణత్వ గౌరవ మొకసారి బొందిన తెలంగాణ (రాజు పూర్వముండిను. ఈ రాజుగారు వారి బంధువులను) మరల బొందుట యాక్రమ గాదనియు, ఈ గౌరవమునకై ప్రయత్నించిన రెడ్డిగారి సేనా కృతకృత్యులగుట వ్యాయమనియు, వరజాధి కాయము గమించ వలసి యున్నది. మఱియు, రాజుగారు విశాఖపట్టణ పారిశుద్ధ్య సంఘాధ్యక్షులై వ్యాయవాది గాను ప్రకృష్టులై యుండియు, స్థానికపథల ప్రతినిధిగాక బ్రయత్నింక వండ్రెండు జిల్లాల కాక స్థానమైన యాప్రాతినిధ్య మభ్యర్థించుచున్నాడు. వ్యవసాయముభవముగూర్చి రెడ్డిగారికి మిదైవే దీపమై యున్నది. సభాకార్యములు జరుపుటకు వలయు నాంగ్ల భాషా పరిచయము గలను.

ఈ విషయముల బాలోచించి వరజాధి కారము గల భూస్వాములు జూలై రిలేటి తమవరణముల సార్థకంతుల గాక దేశాభిమాని.

సర్ ఆలీ ఇమాముగారి సతిమరణము

రాజకలసిధి గారంపిన తితివార్త

బాంకిపూరు, జూలై 6—“నేనును పెయ్యుఫర్ల ప్రభివ్యయు తమకు గలగిన సప్తమునకు దుఃఖించుచు మునివారమును దెలుపుచున్నామి” రాజకలసిధి గారు సర్ ఆలీ ఇమాముగారికి తితివార్త బుపి.

మంజులు తెవైనెంటు గవర్నరు, ఓడయర్ ప్రభివ్య వేనార్ బిస్వా రాష్ట్రముల తెవైనెంటు గవర్నరు ఆనబిల్ డ్లాడ్ హిల్, సర్ జాన్ మూర్ లో గార్ల వద్దనుండియు, బికానీరు, వారణాశి, కళుర్ల, పాటియాలా మహారాజుల వద్దనుండియు, రాంపూరు కచాబు గారి వద్దనుండియు, లంబోడి బాహు గు సాహేబుగారి వద్దనుండియు, జంగీర బాహురాజుగారి వద్దనుండియు, సర్ పాలారుజంగు, సర్ ఇబ్రహీం రహీంతుల్లా, సహజ్ జుల్ ఫిక్ ఆలిఖాన్. జనరల్ సర్ బేబర్ మారువార్ జంగు. సర్ ఆర్ క్లడేట్ ఎర్ల్, వ్యాయమూర్తి కాదీబాల్ ఆనరబిల్ ఆచార్యార్ గార్లు ఉన్నగు వారివద్దనుండియు తితివార్తలు వచ్చినవి.

జర్మన్ సాదునా విజయ ప్రార్థనలు.

మద్దయలు శిక్షించబడుట.

రంగపూర్, జూలై 4—యగ్రుల బిరాము సభచే ని జర్మను సాదునా విజయములొక ప్రార్థనలు చేయుచుండిరిని బంధించబడిరి. ఒక సంవత్సరపు నిర్బంధనేకయైనను లేక రాజదోహము తలంచకుండునట్లు ఒక సంవత్సరము పూచీ యెనను వారికి విధించబడినది.

నర్సాపురము టైలరువారశాల.

సంవత్సరోత్సవము.

[చాగంటి శంకర శాస్త్రిగారు]

సమయమిది మాతృకార్యములకు చక్కఁబెట్టు తుండునింగించు గానెల + తల్లి మందుల చిన్న తనమున నుండియుం + జేసిదీసి, నకల పురుషార్థతలికిం + సాధనము విమలవద్వర్తనం బంచుం + వేడ్కజెప్పి, విద్యలం దిన్ని కాబల + విషయములను నిపుణులై జాల యాపించి + శిర్సి వేర్చి, వృద్ధివొందంగ శ్రీల న + మృద్దిక జెలంగ, మిగుల నధికారసంపత్తి + మెరుసి మనంగ, కీర్తికాంతకు చేజిట్టి + క్షేదపల్లు, వలయు దాదల నిర్మించి + వదలు మాత ప్రతిఫలంబేమి మదింగోరు + నుతులవలం నత్యనానానీ మనసి + నైర్వమెదలి, ద్వైభావంబుతో న్రుక్కు + తుణుతుండు, నరిసిపోషించు చిన్ని + సాయంబుకన్న భావ మంగున లైలకు + పాతశాల కూర్చుకులుక! యోజించు + కొనఁడు మీర. నుతుల శ్రేణుంబు కలహారం + జూచియాది, తనములెందటో గలకే + భవ్యనందు, నందకును గూడ నభివృద్ధి + న నుండ, బొంగుటే మియుగన్నట్టి + పుణ్యమునకు, ఫలముగా నెంచి హర్షింక + కలమునంద్రో! తేక, జననిని కొదవిన + తేమిల్లెల, బాప యత్నంబు నల్లంగ + కలయునంద్రో! పుత్రధర్మంబు నెఱవంగ + బూనుడయ్య! కోనసాయంబు నెన్నంగ + గొంచెయ్య! కష్టమోర్వంగ విషయంబు గట్టుడయ్య! వెనకఁ దీసుంగ జూముల + కెట్టికనము, కాం మందజ వేసుంగ + వదనుడయ్య! సమయమిది మాతృకార్యము చక్కఁబెట్టి, అందఱునుగూడ సమమాడె + సద్మతయు, నెఱయింబునో పెండ్లికా + నిది యెఱింగి, యెనకినికారె తనిసేను + నిదియెఱుగను. జనావృదయంబులొచ్చి + జయముకాదు, కలిమిగలిగిన లాభంబు + కలుగ బోదు, చేరుప్రభావము తెల్లున్న + విజయలేదు, నియమలేందు వంకలు + నెప్పరాసు, అందరికిఁగూడ నింతంక + యొంగలక, భక్తికార్యమచరణంబు + తిప్పరాదు, ఆంధ్రజనమహాసభ తీవ + మాతృకవలచి, ఆంధ్రసోదర శత్రుమాఁబాధి నెంచి, గ్రాలుబాతీయ సత్కల + కాలం గాంచి, ఆంధ్రదేశంబుండున + నన్ని నెప, వాఙ్మయంబందు మఱి + యాంధ్రభావయందు, విద్యయందుం జీవి + విధములందు, ఆంధ్రయాదర్శములందు + వాంఛులందు, అందరించియుం పెంపొంది + యలరుచున్న. నూతనోజ్జీవమొప్పి + నూతనకళ, నూతనాంగ్రోద్యమంబు + నీర్తిదలంచి, ముందు విద్యాభివృద్ధియే + ముఖ్యవృద్ధి, సర్వ మాతృమయ్యనుండు + సంస్కరించి, చేయవలసిన భగ్యంబు + చింతజేసి, మాతృపాతశాలామడి + మంచికూర్చి, వలయు సాయంబు నేయంగ + కనెల్లెనె భారతావని నధరం + కంకమచ్చ, ప్రస్తుతపు దీవదళకండి + సాయకమ్మ, బహుళ భూగోక నుఖలంక + వదయకమ్మ, దేశమాతను నేనించి + తీరకభక్తి, దివ్యవదవినఁ దుదిని సాధించుకమ్మ.

ఎన్ ఎల్ బాగ్గీగారు స్వగ్రంథములను.

ఈనెల 5 క తేదీ బుధవారముగాను రాత్రి కలకత్తాలో ఎన్. ఎల్. బాగ్గీగారు మృతినొందిరి. మీపుడు రంగపూరు జిల్లామేజిస్ట్రేటు గానండిరి. వీరి సంవత్సరములు కలకత్తాలో నాల్గవరాజధాని మేజిస్ట్రేటుగా వనిచేసిరి.

నూజివీడు ప్రస్తుత కేసు

జూయంటు మేజిస్ట్రేటు ఎదుట.

(ఈ ప్రత్యేకచేతనన వద్దనుండి)

నూజివీడు, జూలై 6:—నూజివీడు ప్రస్తుత కేసులో ఫిర్యాదుపత్రపు వ్యాజ్యమునాది, ఆస్పృహగారు నేడు తిరిగి తమవారమును ప్రారంభించిరి.

నిన్నునుభూహ్మము ఫలాహారములైన తయారత తిరిగి కోర్టు సమావేశమై ఆస్పృహగారు వాదించుచు నిట్లు తెలియ జేసిరి:—

మల్లిఖార్జునరావుగారు ముద్దయికి మేనల్లుడు. ముద్దయి కద్ద తీరనముగ గడుపుచున్నాడు. వారికి ఆస్తివిశేషముగ లేదు. వారికి చాల స్థిరాస్తి యున్నదని ముద్దయి వాపోయిచున్నాడు. వారిస్థిరాస్తి గలదని నిరూపించుటకు నందరికీ ఒక దిస్తావేజులను దాఖలు చేసినప్పటికిని మల్లిఖార్జునరావుగారికి రెండు ఎకరముల భూమి యొక కయ్యలను తప్ప యితర స్థిరాస్తి యేమియు లేదు. వీరిని విన్నపితుండి పెంచి చదువుచేయించి ఉపయోగపడుచు వెండిని వాదయి చేసినాడు. వీరి విన్నపిని ముద్దయి:ట్లో ముద్దయి గుండుకుడింద నున్నాడు. వీరికి ముద్దయి నెలకు రూ 60 లు జీతములు ఇచ్చుచున్నాడు. 21-9-14 తేదీనుండి ముద్దయి కత్తుమన కాలావరద వీరు దస్తులను చేయుచున్నాడు. కేసు దాఖలగువరకు వీరికి చొక్కాలు, లాగులు కట్టుకూలి, బండిఖర్చులు, రయలుఖర్చులు, ఫలహారము ఖర్చులు, మంగలిఖర్చులు, అనాదగరముండి ముద్దయి యిచ్చినటుల పన్నులు కనుపించుచున్నవి. వీరికేకాదు. వీరిభార్యకుకూడ రవికె కట్టుకూలి మొదలు బండిఖర్చులు, మంతఖర్చులు, చీరలు, రవికెలు, గాజులు మున్నగువానిని ముద్దయి ఇచ్చినాడు. భర్త వీమాత్రపు సిలినుండుడెం నీమాత్రమఖర్చు భార్యనిమిత్తము చేసియుండును. ముద్దయి యియ్యవలసిన జరూరు లేదు. వీరి మామగారికి, బంధువులకు, వాయనమ్మగారికి, నికర బంధువులకు బండిఖర్చులు మున్నగువానిని ముద్దయి యిచ్చుచుండెను. వీరు ముద్దయి:ద్ద నెలకు రూ 60 లు జీతము పుచ్చుకొనుచుండిరి.

ఇంతటి ఆస్తివలన ప్రాంతరీసోలు వ్రాయించుకొని బ్రహ్మతాలూకు 70 వేలకు ముద్దయి అప్పు నిచ్చెను. వీరు చాల స్థితిగలవారని ముద్దయి చెప్పుచున్నాడుగాని ఆమాట వాస్తవమే యెనయెడల వీరికి, భార్యకు, బంధువులకు స్వల్ప ఖర్చులను నంబితము ముద్దయి యియ్యవలసిన జరూరు కనుపించదు. ముద్దయికి వీరికిని జరిగిన కత్తులను మున్నగునవి లాలాచియె యున్నవి.

చాలాసామ్యము ప్రస్తావించుచు నిలవయుండునెను. బ్రహ్మసామ్యము కట్టికి నచ్చి నచ్చిచేచు కలయునెగాని బ్రహ్మసామ్యము ఊరకయించుకూడదు. ఎంత ఎక్కువకట్టికొన్నాను కేసును ప్రాంతరీసోలుమీద బ్రహ్మసామ్యము అప్పీలుకూడదు. ప్రాంతరీసోలు అప్పు తీసికొనినటుల నిరూపించునెగాని అప్పీలుచేసిన సామ్యము నిష్పత్తులుగా రాబట్టబాలదు. కేసులు కేసులు తీసికొనిన భూములను హానిమాచుకొని బ్రహ్మసామ్య అప్పీలుకూడదు. ఈవిషయము కృత్రిమిట్టికి స్పష్టముగా దెలియును. కేసులను ప్రాంతరీసోలు వ్రాయించుకొని తనస్వంత సామ్యమును ముద్దయి అప్పీలు యుండలేదుగానా. బ్రహ్మసామ్యము కేసులను ప్రాంతరీసోలు వ్రాయించుకొని స్థిరాస్తి హానికలెండ ఎంచుకు అప్పు యిచ్చినాడు. అట్లుసామ్యము అప్పీలుకుటే ముద్దయి నేరము చేసినట్లుగుచున్నది.

మల్లిఖార్జున రావుగారికి ఆరణ్య అప్పీలుకు కావలసి కచ్చెను? “భూవాసానికి నాకు కావలె”నని వారు చెప్పలేదు. ముద్దయి యింటిలో వాడున్నాడు. వారిద్దరు ఎల్లప్పుడు కలసి మాట్లాడుచుండునగానా. అట్టి సందర్భములో నుత్తరమేల వ్రాసునవలసిగచ్చెను? ఎక్కువ కట్టికి ముద్దయి అకేషియండునని చెప్పెను వీలు లేదు. తన అనధరమును జరుపుకొనుటకై ముద్దయి ఇట్లు ఉత్తరమును వ్రాయించెను. 1914 సంవత్సరము జూలై నెలలో ముద్దయి వీరికి లక్షరూపాయలు అప్పు నిచ్చెను. తనవారత వాస్తవముగజాలకే మరి 94 వేలు అప్పు నిచ్చెను. ఇది కేవలము అబద్ధము. మామగారియింటిలో మేనల్లుడున్నాడు. కనుక ఊరక మామ్రుటకై కాగితములమీద వ్యవహారము నుడువడెను.

ఈ ప్రాచీనమైన బ్రహ్మసామ్యము మల్లిఖార్జున రావుగారికి ముద్దయి అప్పు యిచ్చిరిన చెప్పటవలన పరియోజన మేమియు లేదు. దమ్మిడిదగ్గర నుండి ముద్దయి జవాబుచెప్ప

వలెను. చాల సామ్యము ముద్దయి మల్లిఖార్జునరావుగారికి అప్పు యిచ్చినట్లు చెప్పినయెడల నెవ్వరును నమ్మరు. 70 వేలు మల్లిఖార్జునరావుగారికి ఎంచుకు కావలసి వచ్చెను? కొన్ని భూములు మల్లిఖార్జున రావుగారికి ముద్దయి కత్తులకు యిచ్చినాడు. కత్తుల మామ్రును తాను తిరిగి తాకట్టు పెట్టి ముద్దయి వీరికి 94 వేలు అప్పు యిచ్చినాడు. మేనల్లునియందుగల ప్రేమవలన నుదితముగా 94 వేలు ఇచ్చివాడనిన నమ్మటమే కొంత అసంభవము కలదు. కాని నిజముగ నింతసామ్య అప్పు యిచ్చినట్లు చెప్పినయెడల యెవరైన నమ్ముదురా?

18-2-15 తేదీ ముద్దయి మల్లిఖార్జున రావుగారికి కత్తులు వ్రాసినాడు. 16-2-15 తేదీ కత్తులను రిజిస్ట్రేచేసినాడు. రిజిస్ట్రేచేసే ఒకరోజువార్యమే (15-2-15 తేదీ) మల్లిఖార్జున రావుగారు తాకట్టు పెట్టవలసినంతకు కావలసిన ప్రాంతరీసోలు కొనిరి. తాకట్టు పెట్టించుకొనెనేగాని నిజముగ తనభాసామ్యము చెల్లించలేదు. ఆసామ్య ముద్దయి:ద్ద నుండియెడల రెడ్డి గూడెము తాలూకు వాకి ఎంచుకు తీర్చలేదు? ఆసామ్య ఎక్కడనుంచి ముద్దయికి వచ్చినది?

94 వేలు మల్లిఖార్జునరావు గారికి నూటికి వాలుగు రూపాయల రేట్టికి ఇచ్చెను. ఆసామ్య 11 సంవత్సరముల పిమ్మట తిరిగి ముద్దయికి ఇచ్చేలాగున వరకున్నది. రెడ్డి గూడెము వాకి నూటికి తొమ్మిదిరూపాయల రేట్టితోనుండెను. అప్పు తీర్చుచు శంకరావుగారు నిండలేరయ్యెనుండి. ఎవరైనను ఎక్కువ కట్టితో వాకియొందుకొని తక్కువ కట్టికి 11 సంవత్సరముల పిమ్మట ఇచ్చేవరకునో అప్పునిచ్చువా? నిజముగ వారు అప్పుపుచ్చుకొనిన సామ్య మల్లిఖార్జునరావుగారికి చేయుండలేదు. సామ్య ముద్దయి ఇనుపభోజనము లోనే యున్నది.

1-3-15 బ్యాంకుకు ఇయ్యవలసిన ఇంజనీయరు వేలకు ముద్దయి ఇచ్చివేసెను. ఆసామ్య ఎచటనుండి వచ్చెను? బ్రహ్మసామ్యనే తీసికొనివెల్లి అప్పుతీర్చినటుల వ్రాయుచుగదా. అందుకుగాను మధ్య మల్లిఖార్జునరావుగారికి అప్పు ఇచ్చినటుల కల్పించినాడు. మల్లిఖార్జునరావుగారికి ముద్దయి యిచ్చినభూముల తాలూకు కట్టాను ముద్దయి:ద్దలో దాఖలుచేసెను. 18-2-15 తేదీ వుమ్యూరు రిజిస్ట్రేచే అప్పీలులో మల్లిఖార్జున రావుగారు ముచ్చిలివాసిజిల్లరుచేయుచుటకై నెల్లెనందర్బమున వారికి సాక్షులమన బండిఖర్చులను సుయలముముద్దయి చెల్లించెను. ఇది అంతయు ముద్దయి స్వంతమియే. బ్రహ్మతాలూకు మల్లిఖార్జునరావుగారికి అప్పు ఇచ్చియు చూసిన 70 వేలలో ఒక కే యియ్య రూపాయలు రిజిస్ట్రేచు కగై రాలకు ఖర్చుపడెను. 69 వేలు మిగిలినది. మొదట శంకరావుగారికి నాలుగువేలు మినహాయించగా ఇకను 65 వేలు మిగిలినది. ఇంతలోనుంచి 64 వేలు మల్లిఖార్జునరావుగారి కరంగాంపి ముద్దయి తనవేర బ్యాంకులో వేయించెను. మల్లిఖార్జునరావుగారు బ్యాంకులో నోట్లరూపకముగ సామ్య నిచ్చెను. ఆనోట్లనే శంకరావుగారు బ్యాంకులో తనహాండిని మార్చుకొనిరి. వీరికి నోట్లను ఇచ్చిరి. ఆ నోట్ల సంఖ్యను శంకరావుగారు తన పుస్తకములో వ్రాసికొనిరి. నేషనలు బ్యాంకులోకూడ అనోట్ల సంఖ్యను వ్రాయబడినది ఆపుస్తకము లోని నెంబర్ల శంకర రావుగారి నెంబర్ల సరిపోయెడివి. అప్పుడు ముద్దయి నేరము బట్టబయలయ్యెడిది. కాని బ్యాంకులోని పుస్తకము మాయమైనది. పుస్తకము 2 అడుగులపొడుగు. అంగుళమున్నరమందము. ఒకచేతితో నున్నది ఎత్తబాలదు, ఇనుకపై పైలో వాపు పుస్తకముంచుచును. అట్టి పుస్తకముకన్పించదయ్యెను. మేము పుస్తకమును మాయముచేయుటకు అనధరములేదు. ఆపుస్తకముండినయెడల ఆనెంబర్లనే మాసాక్షి శంకర రావుగారి పుస్తకములోకి ఎక్కించియుండుము. అయినను నేషనలు బ్యాంకులోని రూపాయలే శంకరావుగారికి ఇచ్చినటుల దాఖలుచేయుటవారు అనధరములేను. బ్యాంకువారు నోట్లను ఇచ్చిరి. బ్యాంకులో మల్లిఖార్జున రావుగారు నోట్ల నిచ్చిరిన చెప్పినచాలును. అది రిజిస్ట్రేచేసినాము.

ముద్దయి పాదరాజులలో అప్పు తెప్పించిన మొదట ఎంచుకు చెప్పలేదు? కన్నముంట్లు పత్రములు తాకట్టు పెట్టి అప్పు తెచ్చుకొను చాలాసామ్య దాచితినినచెప్పిన నమ్మ వారు గలరా? బందరునుంచి శంకరావుగారివేర హాండి

వ్రాసినప్పుడు ముద్దయికి బ్యాంకులో సామ్యలేదు. మరుసటి దినమున మల్లిఖార్జునరావుగారివార్య సామ్యమునంపి బ్యాంకులో చెల్లించినదన శంకరావుగారు తనహాండిని మార్చుకొనిరి.

1916 లో ముద్దయికి ఒకలక్షరూపాయలు, రెండులక్షల కన్నముంట్లు పత్రములు ఉన్నవి. 1906 లో రెండులక్షల కన్నముంట్లు పత్రములనుగాను 1914, 1915 లో 1,46,000 కన్నముంట్లు పత్రములయ్యెను. నిజములకు, కన్నముంట్లు పత్రములలో తగ్గిపోయినరూపాయ 54,000 వేలు మొత్తము 1,54,000 ముద్దయి:ద్ద ఉన్నవనకొందును. అయితే మల్లిఖార్జున రావుగారికి 1,94,000 అప్పు ఎటులియ్య గలిగెను? అంత సామ్య నిచ్చియుండవాలదు.

16-1-18 తేదీ ముద్దయి 40 వేలకు చుదానిను బ్యాంకులో వేసినాడు. 8-7-18 తేదీ సామ్యము బ్యాంకులోనుంచి తీసికొనినాడు. ఆ రోజుననే హైస్కూలు తాలూకు 19 వేలకు కూడ తీసికొన్నాడు. ఆ తేదీని సామ్యము కర్చెంటు అక్కంటు క్రింద బ్యాంకులో ఉంచివేసెను.

1918 ఆగస్టు పిమ్మట చంకొమ్మిది వేలకు ముద్దయి ఖర్చుపెట్టుకొని 19-11-18 తేదీ తిరిగి సామ్యము బ్యాంకులో వేసినాడు. ఆ తేదీననే తన స్వంతము క్రింద 21 వేలకు మాత్రమే బ్యాంకులో వేసినాడు. 8-7-18 తేదీ ముద్దయికి బ్యాంకులోనున్న 40 వేలు ఏమయ్యెను? అచటలోనుంచి హైస్కూలు తాలూకు తాను వినియోగించుకొన్న 19 వేలు స్కూలుల తక్కు క్రింద బ్యాంకులో వేసుగా తన స్వంతము క్రింద 21 వేలు మాత్రమే మిగిలెను 21 వేలకు బ్యాంకులో వేసెను.

17-7-14 మొదలు 29-7-14 వరకు బ్రహ్మతాలూకు 10 వేలు ముద్దయి:ద్ద నుండెను. 30-7-14 తేదీని తాను లోగడ ఇచ్చిన బాటకు 5 వేలకు చెల్లుపెట్టుకొన్నాడు.

అప్పుడు బ్రహ్మతాలూకు 8 వేలు ముద్దయి:ద్ద యుండెను. ఆ సామ్యము ఇయ్యవలసిన యుండెను కనుక ఎనిమిది వేలకుకూడ బ్యాంకులో వేసెను. ఆ సామ్యము బ్యాంకులో వేసుగా ముద్దయికి స్వంతముక్రింద 12 వేలుమాత్రమే మిగిలెను. చండ్రెండువేలకు ముద్దయి 29-7-14 తేదీని బ్యాంకులో వేసికొనెను. ఆ రోజుననే బ్రహ్మతాలూకు 58 వేలకుకూడా బ్యాంకులో వేసినాడు.

మల్లిఖార్జునరావుగారికి అప్పు ఇచ్చిన 70 వేలలో తక్కువబడిన రెండువేలకు మహాలక్ష్మమ్మగారి:ద్ద బదులు పుచ్చుకొన్నటుల ముద్దయి చూపించెను. కాని అది కూడ నిజముగ బ్రహ్మసామ్య యే యున్నది.

బ్రహ్మతాలూకు సామ్యము, ఎప్పుడు ఖర్చుపెట్టెనో అప్పటినుంచి ముద్దయి చేతులలో దెచ్చు ఆనోట్లేను. అప్పటి నుంచియే గవమెర్నంటు కత్తులను తాకట్టుపెట్టుట, బ్యాంకులో అప్పుపుచ్చుకొనునీటి ముద్దయికి సంప్రాప్తమైనది. నన్నారావువేట రాణిగారికి చెల్లించవలసిన ఇనుకదియెదువేలకు కన్నముంట్లుపత్రములను తిరిగి పెట్టవలసినవచ్చెను.

ఆస్పృహగారి వాదము పూర్తికా లేదు.

రంగూనువార్తలు.

అమెరికను స్వాతంత్ర్యదినము.

రంగూను, జూలై 6:—ఈమాసము 4 వ తేదీ అమెరికను స్వాతంత్ర్యదినము కనుక 36 హోరొత్తు బట్టకు గారు రంగూనులో రెండవ అమెరికను రాయబారియైన ఆస్పృహగారికి తమ యుల్సాహమును చెబుతును ఉత్తరము వ్రాసిరి. (ప్రేమపూరితముగ ఈయుత్తరమునకు బట్టకు గారి నభినందించుచు ఆస్పృహగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. బట్టకు గారు యుత్తరము రంగూనునందలి అమెరికను పౌరుల కందరికిని తెలియజేయు ఆస్పృహగారు దానిని అమెరికను బాప్టిస్టు మిషనరీఫకుడగు పిన్సెగారికి పంపి ఆసాయంకాలమున జరుగు ప్రార్థన సమావేశ సమయమున చదువున ప్రోత్సాహించెడిరి. 38 మంది బోధకులును, 34 మంది ఆమెరికనులు, 4 గురు కెనాడా దేశీయులును, సమావేశమైరి. అమెరికను బాప్టిస్టు మిషనరీఫకు కృతజ్ఞతను తెలుపుడని పిన్సెగారు ఆస్పృహగారికి వ్రాసిరి.

రాజప్రతినిధిగారి సందర్శనము.

ఈ సాయంకాలము ఇట్లు ప్రకటించబడినది:— రాజప్రతినిధిగారు రాబోవు దినంబకు 1వ తేదీ రంగూను పురుషుల సందర్శించెదరు. దినంబకు 2వ తేదీనంబకు వారు రంగూనులో నేయుండి తదనంతరము మన్యపురూములకు బోవుదురు.

I

వాతావరణ కౌశలము.

విద్యార్థుల ఆరోగ్య పరిక్ష.

విద్యార్థుల ఆరోగ్య పరిక్ష	2
జాబులు	3
జాబులకు ప్రస్తుతము	4
జాబులకు సంబంధించిన	5
ప్రభుత్వ వ్యవస్థ	6
విద్యార్థుల ఆరోగ్య పరిక్ష	7
జాబులకు సంబంధించిన	8-9
జాబులకు సంబంధించిన	10
జాబులకు సంబంధించిన	11-12

ఆంధ్ర పత్రిక

1916 వ సం. జూలై నెల 7-వ తేది

శుక్రవారము

విద్యార్థుల ఆరోగ్య పరిక్ష.

విద్య లేనివాడు ఏ తనకు. ఇది మనకవి పద్యం మాటలు. యుద్ధము బాహుబలినిరూపక ముందు. అదికూడ ఈమాటల యర్థమును స్పష్ట పరచ జూచినది. శాస్త్రజ్ఞులు సంపాదన సాధనము లను గనిపెట్టుచున్నారు. యోధులు రణరంగమున నాని వినియోగించుచున్నారు. విజయముకరతలా మలక మగుచున్నది. జన్మములు 15 అంగుళముల పొడవులను వాడిరి. ఆంగ్లేయులు 16 అంగుళముల పొడవులను సిద్ధము చేసిరి. జన్మములు విషవాయుల నుపయోగించిరి. ఆంగ్లేయులు విషతర వాయువు లను వినియోగించిరి. జన్మము ఆంగ్లము విజ్ఞాన స్పర్థ ప్రబలింపడి. స్పృహ విజ్ఞానము జన్మించి. కాలమున విజృంభించు విజ్ఞానము ఆంగ్లప్రెంచులది. దాని నిది మించినది. విజయము విరైపు యుద్ధముచూపినది. కత్తులా బలాదు కద నరంగ మే విద్యా భారమైనది. శాంతివ్యాపారముల కథ చెప్పనేలే? ఈ సంగతిని కూడా మహాసాగ్రమును బయట బెట్టి నది. జన్మని నలువడండ్లలో తలమొత్తినది. లోక వ్యాపారమును నశము చేసకొనినది. ఆంగ్లభూమికి నెడవికూడా మొదలి. కొన్ని విషయములలో ఆంగ్లభూమిని మించిపోయినది ఆ విషయములు ఏమైనవి? అక్కరలేదు. లోకమంతయు విరుగును. బక్కరంగుల పని ఆలోచింపును. జన్మని నిలిచిపోయినది. లోకము నిలిచిపోయినదే. మరల అనునామ స్మరణ ము కొన వలసినదే. మరల మూత్రము దోరకపు. పెద్దపు పేనా? జన్మని దిగునలి ఆర రెండుండైనది. ఇంకను జన్మని దేవా ముగ్గునున్నది. ఇంగ్లీషునును ప్రతీక నడు గును. ఇది ఏమి ఆవ్యాధి మన బొబ్బపెట్టుచున్నది. అంతి ఏ, ఈ వగలపు బజారు జన్మను కాలి తిత్తులు ఇంకను అయ్యుచున్నారు. ఏమి కారణము?

జన్మనీలోని విద్య అచ్చట మొదట విద్య తరు వాత సాము. రెండు నిర్బంధములు- సాము అనగా వట్టి దండెములు కాదు. సైనిక సేవ. అందుచేతనే ఆనాడు వ్యాపారము ఈనాడు యుద్ధము జన్మనీలో చించినది. జన్మని లోపము లెవ్వరికినీ వలకు. గుణము లందరును గ్రహంప దగినవే ఆగుణము లలో మొదటిది అందరును అన్ని కాలములలో కోరుచునే యున్నారు. మనదేశపు సంగతి విను స్థింథము. జనులలో వ్యాజ్యములు హెచ్చెంచి. ఇది సమస్య. విద్యనేర్చిన తగ్గును. ఇది ప్రత్యుత్త రము. జనులు త్రాగుబోతులు. ఇది సమస్య. విద్య నేర్చుకు బాగుపడుదురు. ఇది ప్రతీకారము. జనులు మూఢాచారాలు. ఇది సమస్య. విద్యనేర్చుకు వివేకు లగుదురు. ఇది ప్రత్యుత్తరము. జనులు ఆరోగ్యకర్థులు లవలంబించును. ఇది సమస్య. విద్య నేర్చుకు. తామే పరిశుద్ధులగుదు. ఇది ప్రత్యుత్తి. జనులు పేదలు. ఇది సమస్య. విద్యనేర్చుకు. నారే గడింతురు. ఇది సలహా. జనులు స్వవశాలకులు కావలెను. ఇది సమస్య. విద్యరానివి. వారె అస్థులగుదురు. ఇది తీర్మానము. ఎల్లరనోట విద్య యే. ఎల్లయెడలను విద్యయే. ప్రభువులు విద్యను ప్రశంసించును. ప్రజలు విద్యను ప్రశంసించును. శాసన నిర్మాణసభలలోను ఊరిరచ్చ సభలలోను విద్య నుగ్గడించుటే పని. అయిన విద్య పోవు మార్గము విచారించువారు తక్కువ. బయటివారు మన పనికి నిర్వాహకులు. వారి అభిప్రాయములు వారి లోబుట్టించి మొదట వారికి కావలసినది తనిఖీ. పెద్ద ఉద్యోగి అందులో అయికోపియను, ఉన్నాడనిన చాచును పని ఫలవంతమగునని నమ్మ కము. అతని క్రింది యుద్యోగుల కలము లేను. కుర్చీలు, బల్లులు, వాళ్లు, నాకింట్లు, గాజులు, పీగాణీలు వీనికి కరివులేదు కాగితములు, కల ములు, పుస్తకములు, పెన్సిల్లు ఇవి తక్కువ కాకూ డదు. ఉపాధ్యాయుల నడుగునా లేను. విద్యార్థు లను అడుగువా రంతకుముందే లేను. ప్రాత బడి పంతులు ప్రాతలోకమునకు చేరిపోయినాడు. క్రొత్త బడిపంతులు క్రొత్త అందుచేత అడుగువా రున్నను జవాబు మాత్రము రాబోదు. ఎల్లు రాగలదు? పంతులకు పట్టెడన్నము దొరకుట దుర్లభము. బాలురకు అన్నము లేకున్న మాన పప్పులైనను పెట్టువారు లేరు. అయ్యవారి కాకలి. సిల్లకాయలకు పసి. ఈస్టితో చదు వెవరినెత్తి కక్క గలకు? పూర్వము బంగరు మ్రొగుచుం డిరా అందురేమో? అప్పటిసితి వేరు అయ్యవా రిని అలయించు నధికారులు లేరు. అతని శారవ మునకుకొరత లేదు. ఆతనిపాండిత్యమునకా లోటు లేదు. గ్రామస్థు లిచ్చిన గ్రామము ఆతడనుభవించి మిగిలి పోవును. బీదబాలురు తివి జీవితరు. బాలురకు గూడ గ్రామస్థు లాయవారము పెట్టి పోషించును. చెట్టునీడనచదువనేర్చి ఇసుకలోవ్రాయ నెచ్చిగొంతెత్తి వల్లింపనేర్చిబల్ల లేక కుచ్చి లేకపైవి చారణప్రభువు లేక స్వేచ్ఛగా జనులు విద్యాపంతు లగుచుండిరి. నేటి ఉపాధ్యాయునకు పాండిత్యము పనిలేదు. దేశభాషా గ్రంథముల వాసనయే యక్కరలేదు. రాము డెవ్వో రావణుడెవ్వో అతనికే? మొదటి వాచకము, రెండవ వాచకము మొదలగువానితో భాషాభ్యాసము

కాదా? గణితమంతయు ప్రాత ఉపాధ్యాయుడు నోట చెప్పువాడు. నోటనే చెప్పవలెనా? పదు నారు పండ్లెండు లెంత అని నప్పుడు పలకా బల పము తీసికొని లెక్కవేసికొనిన చాలదా? ఇది క్రొత్త ఉపాధ్యాయుని ప్రశ్న. ప్రాత అయ్యవారి కంటె క్రొత్తవారికి విషయజ్ఞాన మెక్కువయట! ఈయన భూలోళశాస్త్ర మెరుగును, ఖగోళశాస్త్ర మెరుగును, శరీరశాస్త్రమెరుగును, ఇంకెన్ని యో శాస్త్రములెరుగును. వానినన్ని వ్రాయవలెనా? వానిని వ్రాయుటకు మాకు కలము దిగుదు. చదు వుటకు మీకు నోరుదిగుదు. అబ్బా! ఇంతటి వాడా క్రొత్త అయ్యవారు అనుకొందురేమో? ఆ ఆగును. మాకంటెను మీకంటెను తక్కువే నారినోరు కలములు దిగుగుట! ఏదో బోధనాభ్య సనకళాశాలలో వివిహించినది విచటయే వారితప్ప! గ్రహించుతప్పు వారు చేయులేదు. అందుచేత జ్ఞా పకముంచుకొను తప్పు వారియెడ లేనేలేదు. వారి ని నిందించుచున్నా మరుగొనబోకును వారిపాప ము ఆవంతయు నిందు కానరాదు. వాణ్ణితము లా బొంగికుడుపు నించజాలవు. వారిగౌరవమా నశించి నది. గ్రామస్థుల సహాయమా కానరాదు ఎచ్చట నైనను పొడచూపినచో అధికారు లాపివేయు చున్నారు. అధికారుల రాజ్య మింతటితో బోదు. దిన మొకగండము. వైశ సరఫరాలు. యథాగురు సభాశిష్యుః గురువులగతి శిష్యులకు. గురువులకు బాటిపూబయన్న మైన శిష్యుల కదియుచులేదు. ఈ పరిస్థితియే ఘోరము. ఇదియే ఆలోచింపదగినది. ఇప్పు డిప్పు డాగొచింపబడుచున్నది. బొంబయ నగరములో ఈ విషయవిచారణ జరిగినది. ఉపా ధ్యాయులను విద్యార్థులను వైద్యులు పరీక్షించి నారు. ఇందులో విద్యార్థులు 14,000 కలరు. ఫల ము వినిపించుట మాకి కష్టముగానున్నది. ఉపా ధ్యాయులలోను విద్యార్థులలోను నూటిలో ముప్ప డిమందివంతున కూడలేది రోగమునకు దాసు లట! మన కేయియని మ్రోందనభూమి యూరకుం డవచ్చునా? అతట ఈపరిక్ష జరుగవలెను. అ తట ఈవిషయము తేలవలెను. కానిపరిక్ష ఊరక యగునా? ఎంతో ద్రవ్యము కావలెనే! పరిక్షలో ఆగిన ఫలమేమి? ప్రతీకారము వెలువెంట చేసి కొని పోవలెనుగాదా! ఆ ప్రతీకారమును ఎయిగ జెప్పుట మావిధి. ఉపాధ్యాయులకు జీతములు హెచ్చించుట వారికి సహాయము పిల్లకాయలకు అన్నము పెట్టించుట వీరికి బోధనలు. మొదటివల హకు సాక్ష్య ము క్కర లేదు. బడి పంతు లంత బక్కజీతము కలవాడు లేనేలేదు. రెండవ సలహాకు పుష్కలమైన ఆధారముకలదు. సాక్షాత్త్య నాగరక భూములలో విద్యార్థుల కథమపక్ష మొక్క పూట అన్న మైనను రాజ్యాంగమువా రిడుచున్నారు బడోదా గాయక్యాడుగా రీ ధర్మ మాచరించు చున్నారు. ఈ సలహాలు మనకు సాధ్యములా? విచారణ మొదటనా ప్రతీకారము మొదటనా? అను ప్రశ్నలు బొంబయ నగరపాల కులను బాధించినవి. విద్యయునన బొక్కసములో ద్రవ్యము తక్కువ యగుట ఈ దేశములో సహజ ము. కాబట్టి ప్రభుత్వమువారిని కూడ ఈ ప్రశ్న లే బాధించును. ఇది తథ్యము. ఈ బాధనుండిబయట పడు ఆలోచన కలదా! కలదని మ్రొప్పు అఫ్

ఇండియా వ్యతిరేక చేసినది. వైద్యులు దేశభిమానము వహించి ఉద్యమముగా పరిశీలు నడువవలెనట. నగరపాలకులు, ప్రభుత్వములు వ్యయము భరించి ప్రతీకారము లొనర్చవలెనట. ఇతర విధముల వ్యయములు తగ్గించవచ్చునట. మిగిలిన ధన మిందుకు ఉపయోగించ వచ్చును. కాని మన దేశములో ఆపని జరుగుట దుర్లభము. అందుచేత వైద్యుల అభి ఇండియా సలహా అవశ్యము అనుకరణీయము. హైందవ వైద్యుల యుత్సాహము విజృంభింపవలెను. దేశభక్తి వ్యక్తము కావలెను. స్వార్థత్యాగము బయల్పడవలెను. సమర్పణ బుద్ధి వికసించవలెను. సేవానురక్తి ప్రవహించవలెను. ఉపాధ్యాయుల జీవితములు విశ్రమము కావలెను. విద్యార్థుల బ్రతుకు సాఫల్యము దవలెను. హైందవ విజ్ఞానము పుష్కలముగా నిద్రాధిను వహించు హైందవ ప్రతిభల పుష్కలముగాని సమగ్రత్వము నొందదు. ఈ కట్టున మన వైద్యులు వెనుదీయరని మా విశ్వాసము. సాధుములు స్థాపించి, ప్రతిష్ఠాపనలు నెలకొల్పి, పరిశీలు సాగించి, ఫలములు ప్రకటించి, ప్రజలను మేలుకొల్పి, ప్రభువులను పురికొల్పి ఉపాధ్యాయులకును విద్యార్థులకును జీవకళా ప్రదానం బొనర్చురనిన నమ్మమున్నాము.

దేశభాషలలో వైద్యవిద్య.

కడచిన మార్చిమాసమున మన ఇండియా శాసన నిర్మాణసభ సమావేశమయ్యెను. అప్పుడు దేశభాషలలో వైద్యవిద్య నేర్పుట అవసరమని ఒక యువక్రమము పెట్టబడెను. గౌ. డాక్టరు ఎమ్. ఎన్. బసర్జీ గారు గురుపాదించిరి. ఇండియా వైద్యాధికారి సర్. పార్థి లూకిసు గారు దేశభాషల వక్షము వహించిరి. కావున ఉపక్రమమును ఇండియా ప్రభుత్వము వారంగీకరించిరి. ఈ సంగతులన్నియును మాచదువరు లెరుంగుదురు. వీనిని యముననే ఇప్పుడొక శ్రాత్తప్రకటన బయలు వెడలినది. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు స్థానిక ప్రభుత్వములకు దానిని పంపిసారు. వారివారి అభిప్రాయము లియ్యవలసినదని కోరినారు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి ప్రకటనలో వైద్యవిద్య చరిత్ర కొంత చెప్పబడినది. వైద్యవిద్యకు దేశభాషలకు ఎంత సంబంధముండెనదియు వివరింపబడినది. డ్రెస్సు రులను ఆస్పితాలు అసిస్టెంట్లను సిద్ధముచేయుట ఒకప్పుడవసరమయ్యెను. ఎక్కువవిద్య కలవారు ఈపనులకు రాదు. కాబట్టి తక్కువవిద్య వారిలోనే తృప్తి పొందవలసినవైనారు. మొట్ట మొదట ఈపనులకు ఇంగ్లీషుజ్ఞానము కొరవ పరగణా లెన్నో లేవు. బొంబాయి మద్రాసులు మాత్రము కానవచ్చుచున్నవి. బంగాళములో 1901 వ సంవత్సరమునరకు దేశభాషలో వైద్యము నేర్పబడుచుండెను. సంయుక్త పరగణాలలో ఇంగ్లీషు 1905-1906 వరకును ప్రముఖము కాలేదు. రాతిలో కూడ వైద్యవిద్యలయము లుండినవి. డ్రెస్సులు ఆస్పత్రి అసిస్టెంట్లు అక్కడను లేయారగు చుండిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఈ విషయమున బంగాళా చరిత్రమును విచులముగా ఇచ్చియున్నారు. 1839 లో వైద్యవిద్యలయము కలకత్తాలో ఏర్పడినది. ఇతర రాజధానులలో నచ్చుటచుట ఏమిఏమి ఏర్పడినదియు చెప్పుటకు ఆధారములు లేవు. కాని 1866-వ సంవత్సరమున నొకకమిషను నియమితమునది. సర్వేండియావిమర్శ జరిగినది. బొంబాయి మద్రాసు

కడతే అంతట అవలంబించుట ముందిదని కమిషను వారభిప్రాయపడినారు. కాని ఈయభిప్రాయము జరుగలేదు. మరల 1879 లో ఇంకొక విచారణ జరిగినది. అప్పుడును ఇంగ్లీషుకువ కావలెనను ప్రశంస వచ్చినది. బెంగాలు లెప్టి నెంటు గవర్నరుగారు చక్కని వాఖ్యానము చేసినారు. ఆ మాటలు అనువదించుట యవసరము.

“మన వైద్యవిద్యాభ్యంతరి ఎక్కువ శుశ్రూషలకు తమకు చేరుట యెరువదు. వారెక్కువనుము అడుగు వా రగుచున్నారు. అట్టివనుము ప్రజలలో విశేషసంఖ్యా తులు ఇచ్చుకొనేరే. దేశభాష వైద్యులను గురించి వైద్యపరిషత్తువారు చేసిన పూర్వభూతిరేకవిచార్య సంగీకరింప వీలలేదు. ఈవైద్యులకు కావలసినంత గిరాకీయున్నది. వీరు విద్యాభ్యాసమునకు చేసిన వ్యయము వ్యల్యము కాబట్టి వ్యల్యపురేటుల కంగీకరింతురు సామాన్యభోజ కియనుకూలము. సామాన్యప్రజల యవసరమునకు దగినవైద్యజ్ఞానము ఈవైద్యులకు కలదు. కావున ఈవైద్యులకు తగ్గించుట గారి పీర్, క్షేణకర్య. హెచ్చించి వీరి కట్టు పెంచుటకు తోడగుటగాని ధర్మముకాదు.”

ఈయభిప్రాయము అంగీకృతము కాలేదు. 1893లోను 1901లోను మరలవిచారణలు జరిగెను. దేశభాషావైద్యుల కదృశ్యుడయ్యెను. మరల పదునైదేండ్లకు ఇప్పుడు బంగాళా ప్రతినిధియే దేశభాషా వైద్యుని పునరుజ్జీవింప నుపక్రమించినారు. అప్పుటి అభ్యంతర మిప్పుడు విశేష భాగము నశించినది. ఆ గ్రామాలలోను విద్యార్థులు తమకు ఆంగ్లమున చెప్పక పోవుట అవమానకరమని మొర పెట్టిరట! ఉపాధ్యాయులు దేశభాషయందు బోధించుట కష్టమని ఘోషిల్లిరట! నేను అట్టి విద్యార్థులు గాని ఇట్టి యుపాధ్యాయులు గాని ఉండరు. అందులోను బంగాళమున ఉండ నే ఉండరు. అచ్చట దేశభాష విజృంభించినది. ప్రకృతిశాస్త్రములు దేశభాషలలో వ్రాయబడినవి. నిఘంటువు లేర్పడినవి. విశ్వకోశము ప్రకటితమైనది. వక్రలు బయలుదేరినారు. దేశభాషలో బోధించగలవారిందరో యున్నారు. కార్మికీలు ప్రభువునకే దేశభాషమం దభిమానమున్నది. కాబట్టి బసర్జీగారి యుపపాదనమునకు బంగాళములో తిగిసంత సహాయము ముండగలదు. సంయుక్త పరగణాలు మొదలగు నితర ప్రాంతములలోను నిన్నటి దనుక దేశభాషాబోధ యూగినది కావునవచ్చుటను సహాయమే జరుగగలదు. బొంబాయిలో మహారాష్ట్రము గుజరాతీలు ప్రబలియున్నవి. కావునవచ్చుట సాయమే కావచ్చును. మన రాజధానియొక్కటనే ఎక్కువ ప్రాతికూల్యముమావబడవచ్చును. అయిన 1891 లో బంగాళా లెప్టి నెంటు గవర్నరుగారు చేసినమాటలు అందరును స్మరించుట మంచిది. మరియొకవిషయముగూడ గమనించుట అవసరము. కడచిన పదియేండ్లలో దేశభాషలన్నతముగా వృద్ధియైయున్నది. ఏదైన ప్రోత్సాహము కలిగిన నావైపునకు విజృంభించుటకు సిద్ధముగా నున్నది. ఇప్పుడు దేశభాషలలో వైద్య విద్యలయములు పెట్టినయెడల ప్రజలకు ఎక్కువమంది వైద్యులను కల్పించి సహాయము చేయుటే కాక దేశభాషలకును ప్రోత్సాహ మిచ్చుట యగును. నూతన జాతీయ భావము దేశభాషల వృద్ధిపైనే కేంద్రీకృతముయియున్నది. ఈ మాట మరచుట యసన. రాజనీతిజ్ఞత లేదని ప్రకటించుట కాకమాండ. ఏవిద్యాభ్యాసాధికారుల యభిప్రాయమునో అవలంబించి మా స్థానిక ప్రభుత్వమువారు పడుననిమిదప శతాబ్దపువా రనిపించుకొనకుండురు గాక యని కోరుచున్నాము. ఆంగ్ల భాషకీ రాజధాని అభిమానభూమియనుట నామకు లుదరును ఎరుగుదుక. మనకేమియని యూగకుండురేని ఆయభిమానము పెల్లుబ్బి యున్నదను

లను చెరచివేయును. కావున ఇప్పుడే హెచ్చరికగలిగి ప్రవర్తించుట మేలు. స్థానిక ప్రభుత్వమువారు తప్పక దేశభాషా వైద్యవిద్యలయము లావశ్యకములని యంగీకరించునట్లునర్పుట అవశ్యకరమము. సర్. పార్థి లూకిసు గారి అవ్యాజ్యప్రేమకు ననుసగు ప్రతి కియ క్రియాకామమున చేయుట కృతజ్ఞతకు లక్షణము.

ఒక సవరణ

హిరకాంజీ వ్యతిరేకమును స్వాభిప్రాయ విశేషములు కొన్ని ప్రకటితము లయినవి. మొదటిది (ఆంధ్ర) వ్యతిరేకాధిపతుల సభ యను శీర్షిక కలది. అందులో రచయి లూ. పొరవాలు (వాడి దానివై తీర్మానము యొక్క యుండుట తృప్తి కరముగా కన్పించును. ఆంధ్ర వ్యతిరేకాధిపతుల సమావేశము యొక్క వ్యవహారములకు అభిప్రాయము ఆ సమావేశమున ప్రత్యేక మొకసంస్థ ద్వారా వచ్చునట్లును, సువత్సరము పొడవున పని జరిపు సంఘ మేదియు నియమితము కాలేదు. కావున నాసమావేశము సువత్సరమున కొక పర్యాయము పరమపరాభిప్రాయవ్యక్తతనకు యు జరుగునదేకాని నింతయు కార్యనిర్వహణమునకు చేర్చుట లాభవ్యుధి కాదని స్థాపకుల యుద్దేశమైయుండలేదు. ఇట్టిపరిస్థితులలో సంస్థాపనలో శీతల రిత్తము ప్రకటించుటగాని లేనిసంస్థతో ఆయము కలుపుటగాని నియోగవైదికపద వ్యవహారమును నెవము గలుపుటగాని అసంభవము.

నాకాయుధము

సర్ హన్ జెల్లిగో గారి ప్రకటనకు
లండన్ జూలై 26 ర్ హన్ జెల్లిగో గారు ఎక్స్ ప్రిరాట్రి సంఘమున కిట్లు వ్రాసినది. — మే 31 కి దీక్షింపబడు పక్షియనున జ్యును నాకాదళమునకు మననాదళమునకు యుద్ధము జరిగినది. మననాకాదళము అపవ్యధేష్టును జట్టుండునూ మననకులను తీసివేయుటకు పోవుటలు ఆ యుద్ధముననే వాజ్ఞాపించి యుండిరి.

ఎక్స్ ప్రిరల్ బెట్టిదళము

ఎక్స్ ప్రిరల్ బెట్టిదళము అన్నిటికంటెను ముందు పోయి యుండెను. సర్ హన్ జెల్లిగో గారు యుద్ధమున జేరటకుముందే బెట్టిదళము కత్తి పుల నయి పోయెను. పూర్వము నెల్లకు చేసినట్లు ఎక్స్ ప్రిరల్ బెట్టిదళమున కక్షమృత పదలకుండ సాధ్యమైరింతవరకు వైద్యవాహనములతో పోయి జెల్లిగో గారును జేరినవరకు జర్మనుల పరాజయము వృష్టుముగా కనబడుచుండెను. కాని దట్టతరు పోయియుండున అది సాధ్యపడలేదు.

ఒక చిత్రము

మానల్ బోనాక సాతూకము 6.17 గంటలప్పుడు ఫీరంగులకు పోయిరి. పోయిరికి కేయకర తగతి యుద్ధవాక్త్రై 7 పెద్దకుండ మరయిరి. తగత దాని విడిచి ఇంకొక ముద్దనాకకు ఒకకూ) పనుట మట్టమింపసాగెను. 6.54 గంటలకు ఒకటూ) మానల్ బోనాకకు దాగిరి కొంతవచ్చు గలిగించెను. దెబ్బ తగిలించు ఆ తంపట్టుకు కదలక 7.0 గంటలకు ఇంకొక ప్రాంతమె అట్టి వచ్చును గుట్టి పించెను 7.12 గంటలకు కొనిగ్ రంగతి వాక్త్రై 14 పెద్దకుండము చేసెను.

నాకాదళముయొక్క కౌశ్యసాహసములు ఇద్దవాత్రికములు ఈ నాకాదళము జరుగుతుండు గొంధులనుండి దని సర్ హన్ జెల్లిగో వ్రాసెను.

వ్యాయవాది లె సెచ్చు

రంగూల్ జూలై 7: — సాగెన్ జిల్లా మేజిస్ట్రేటు ఎరుట విచారణలో యద్యాయుల తరపున పండించుట జెల్లిగో, కాలెగ్రేడి (రెండవ తరగతి ఎక్స్ ప్రిరల్) గారు రంగీకరించుటలే. దీవై ఆరకు అట్టి పెట్టుకొనిగా సాగెన్ జిల్లాలో వ్యాయవాదిగా నుండుటకు లై సెచ్చు అంగీకరింప దని ఆధికారులు చెప్పిరి కొంతకూరము విచారించి వ్యాయాధికారులు ఈశేషులకు ఒక్కదానియందే అట్టివాక వ్యాయవాదిగా నుండుట కంగీకరించిరి.

బెల్లియము భావించి

పూనా జూలై 7: — బెల్లియము వాబిదకి భయము నుకూర్పుటకు ముగియెక్కువరకుల గురు బాడే శుభకర్షిరి. సేవా సదకునామకు శ్రీమత్తులెల బోధనాభ్యసన కళాశాలల వారు గానసభల శీర్షరతి భయము నుకూరింప దలంచుచున్నాన మాకసమరొక్క) విద్యాలయము వారుగూడ కాక బాంకవిధి వేర్పరిచి.

బరోపా మహా సంగ్రామము

జెల్లికోగారి ప్రకటనము: జర్మనులకు లభికముగ నప్తమగుట.

పశ్చిమరంగమున మిక్కిలి గొప్పయుద్ధము జరుగుచుండుట.

జర్మనులు క్రొత్త సేనలను రావించుట.

ఆస్త్రియా సేనలో రి లక్షలనుండి వాకులగుట—రహస్యవారి అంచనా.

[రైటును జన్మి.]

ఇంగ్లాండు

జర్మనుల యుద్ధము

లండన్, జూలై 6:— ఆంగ్లము జెల్లికోగారి పంపిన లేఖలోని విషయముల చాల వివరముగా వివరముగా వివరించుచున్నది. శత్రువుల నాకల పోరాడతన మందుచేతను క్రమ్ముబడెను. గాన వాని స్థానమును నిర్ధారణ చేయుటకు మీ శత్రువుల నుండిను. మరియు ఎడ్వీర్లు జెల్లికోగారి నాకల మీద నాంగ్ల నాకల గుండ్లు వదలుతుండ చూడవలసిన అవసరముగూడ నుండెను; గాన ఆంగ్ల నాకాదళమును శత్రునాకల పైకి పంపుటలో చాల బాగ్రత్త పుచ్చుకొనవలసి వచ్చినది. అయినచు చాలనై పుణ్యముతోనే ఆంగ్లనాకల శత్రునాకలను మార్కొనెనుగాని శత్రువులనాకల పరిహితము లైనను చందుకరమున తప్పించుకొని పోగలిగినది. శత్రువులు గూడ చాలసాహసముతో పోరినది సర్ జాను జెల్లికోగారి దురదృష్టముతో వారిని ఛాటుచిరి. ఆంగ్లనాకాదళ నైపుణ్యము వాయువులను చూపిన సాహసము నిరపమానము. ఆంగ్లము జెల్లికోగారి డిప్ట్రీయరులను ఆంగ్లము చూచుగాని యుద్ధ క్రూరులను చాల నైపుణ్యముతో నడిపించిరినది సర్ జాను గారు వారినిగూడ నభినందించిరి.

జర్మనుల నప్తములు

లండన్, జూలై 6:— ఆంగ్లనాకాదళాధిపతి సర్ జాను జెల్లికోగారి టెల్లు ప్రకటించిరి:—జర్మనులకు రెండు డ్రెడ్నాట్లు వారి యుద్ధనాకలను, ఒక డ్యూస్విలాండ్ తరగతి యుద్ధనాకలను, అయిన తేలిక క్రూసర్లను, ఆరు డిప్ట్రీయరులను, ఒక సబ్ మెరైనును నప్తమైనది. ఇవి యెన్నియు మునుగుచుండుట స్పష్టముగా కనబడినది. రెండు యుద్ధక్రూసర్లకు, ఒక డ్రెడ్నాట్లు తరగతి యుద్ధనాకలను, మూడు డిప్ట్రీయరులను చుంబిదెట్టు తగిలినది. అవి ముఖ్య చేతులేట కప్పసాధ్యముగా కనబడుచున్నదని యునకొను చున్నాడు. వీనిలో “లబ్జో” అనునది తప్పక మునిగిపోయి యుండును.

జెల్లికోగారి ప్రకటనమునకు విచిత్రము

లండన్, జూలై 6:— ఆంగ్లనాకాదళాధిపతి సర్ జాను జెల్లికోగారి వాక్యములు అత్యుత్తమస్థానమును పొందగలవు. ఆవాక్యములను సాధారణులగు మనములకుంట్ల నాకాయుద్ధ పద్ధతు లెరిగినవా రెక్కుల చాలగా తెలియ గలరు. జెల్లికోగారి ప్రకటనము నందలి వాక్యములన్నియు నిజములని ప్రతి నాకాధికారియును చెప్పుచున్నాడు.

పార్లమెంటు ప్రజల సభ

మెంబర్మెంటు

లండన్, జూలై 6:— మెంబర్మెంటుయగు గూర్పు ప్రస్తుత మేమియును చెప్పి మీ తరఫున మెంబర్మెంటు గుడివిరి.

హిందూదేశపు జర్మను వర్తక సంఘము.

ఒక జర్మను వర్తక సంఘమున దొక భాగస్వామి ప్రి స్తుతమున జర్మనులనున్నాడు. ఆవర్తక సంఘము నెత్తివేయుటకు ఇండియా దొరతనము వా బిల్లు మొదలగునవి కాన వరల లం దనునగరమున కాభాసంఘముగల మరెయొక వర్తక సంఘమువారి వర్తక సంఘమును కొనుటకును ఇదివరకు కార్యనిర్వాహకులుగా నుండినవారే ఇప్పుడు గూడ కార్యనిర్వాహకులుగా నుండుటకును ఇండియా దొరతనము వా రనుమతిచ్చిరి. ఇందు లకు కలిమేనుని మాంటు గారడిగిరి.

తొలిమయమును గూర్చియే ఇప్పుడు ఇండియా దొరతనము వా రాలొచించు చున్నాడు. వా రెట్లు పరిష్కరించినది యను తెలుపరకును నీ కేమియును చెప్పవలెదని ఇండియా మంత్రి ఛేంబర్లెనుగారు నడిపిరి.

వైకొంటు ప్రెంచిగారు.

లండన్ జూలై 6:— వైకొంటు ప్రెంచిగారు ఇరిషు గార్లు కటాలమునకు కర్మలుగా నియమింపబడిరి.

శత్రుదేవాలల కారవము.

నూతన కానము.

లండన్ జూలై 6:— శత్రుదేవాలల యుద్ధాగ్రులకును నైపుణ్యమును ఉన్నవలయుండు ఎడమ వైపున ఒక బంగారు గీర నేయకు సిదని నూతనకానముకొరటి వెలువడినది. ఎన్ని సార్లును వారు గాయపడిన అన్ని సార్లును బంగారుగీరలు వారి ఉన్నవలయుండు చేయబడుచుండును.

ప్రాన్సు

పశ్చిమరంగమున మిక్కిలి పెద్ద యుద్ధము.

జర్మనులు క్రొత్త సేనలను రప్పించుట

లండన్, జూలై 6:— సోమనదియంద పరాసువారి పోరు మిక్కిలి గొప్ప యుద్ధముగా పరిణమించుచున్నది. జర్మనులు సాధ్యముగలంత త్వరితముగ క్రొత్త సేనలను రప్పించుచున్నార. కాని ఆంగ్లరంగమునకు సేనలను తగ్గించుటకు మీలేక యితరదేశములనుండి వారు సేనలను రప్పించుచున్నారు. కాని జర్మను నైపులలో చాలవంద కడుదుర్బల శరీరముగ నున్నార. దీనివల్ల వృథా కాయలందకు నిదివరకే పరకాయు నొరగిని లేచుచున్నది.

మేము జర్మనులతో యుద్ధమునై నన్ని వర్షముకు గురి పించుటచే వారు నైపులేక లొంగిపోవలసి వచ్చినది. వారా పరగానమున కోర్కలేక చేతులనైకెత్తి ఆంగ్ల సేనలోనికి బ్రవేశించిరి రైటు ప్రత్యేకవిలేఖరి తంతివం వెను.

పరాసువారి పురోగమనము.

పారిస్, జూలై 6:— శత్రు మధ్యాహ్నము మిటుల ప్రకటించబడినది. మేమింతవరకు 9000మంది గాయములు తగలని జర్మను నైపులను పట్టుకొంటిమి. పట్టుబడిన ఫిరంగుల సంఖ్య యొకను లేలేతనుగాని సోమనదికి దక్షిణమున మా సేనలో నొక భాగమువారు పట్టుకొననిది మాత్రము 60 ఫిరంగులు తగ్గకు వచ్చినవి. కూర్చున్న పూర్వులనున్న జర్మనుల కందకములను మేము వశపరచుకొంటిమి. సోమనది ఎడమగట్టున క్లే రే కె యట నున్న సోర్యాంటు సేన మాస్పాసినమైనది. దానికి దక్షిణమునుండి 600 గుట్టరకును గల ప్రదేశమును బాన్ద్రేమొదలు స్టాహూ 6 నోడ్డువరకును మేముక్రమించితిమి. జెల్లికోయను సాంబేలో నొక భాగమును శత్రువు లాక్రమించిరిగాని వెంటనే మేము వారిని తమివేసితిమి. ఎస్ట్రీనునందు యుద్ధము చురుకుగా జరుగుచున్నది. అచట నొక భాగమువారు జర్మనుల స్వాధీనమందున్నది. మా స్థానములయొద్ద జర్మనులు పటసారులు తలపడిరిగాని మేము వారివై ఫిరంగులను గాల్చి తరిమితిమి అవకాశ మొదలు 804 వ గుట్టరకును శత్రువును తలపడి పరాజితులైరి.

పరాసు రంగము.

పారిస్, జూలై 6:— సోమనది తరమున పరాసు వారు విజృంభించి యందుకు సాచుకు కర్మకు తూర్పుతట్టున జర్మనుల రెండవ స్థలమును పట్టుకొనిరి. సోమనది దక్షిణమున శత్రువుల ప్రియక్షయలన్నియు విఫలమయ్యెనది. వారిని ఎస్ట్రీనునందు తలమి వేసితిమి. సోమనది దక్షిణమున 10 కిలో మీటర్ల నిడివిగల జర్మనుల రెండవ స్థలమంతయు మన స్వాధీనము నొందున్నది. మతి 500మంది తై దీని పట్టుకొనబడిరి. పెద్దను రంగమునందు అన్ని వర్షము తీవ్రత తగ్గిపోయినది.

ఆంగ్లరంగము.

లండన్, జూలై 6:— ఆంగ్ల సేనాధిపతి జనరల్ హేగ్ గార్టు ప్రకటించిరి. లావెనీ కానునకు దక్షిణమున తిస్సార్ వద్ద మేము కొంతవరకు యందుకు వచ్చితిమి. ధూమక్రయముచే మేము శత్రువులను జయప్రదముగా మట్టుడించితిమి. ఇందు రాయల్ వెల్లు ఫ్యూజిలెట్ పటాలమువారు తమ సాహస్యబలముచే 40 మంది ఖయదీలను పట్టుకొనిరి. ముస్యతేక లఘు పదాతిదళమువారు హుల్లాన్కి కల్పియనన కందకములను మట్టుడించి అనేకులను హతముచేసి కొండటిం ఖయదీలనుగా పట్టుకొనిరి.

జర్మనుల మరాభవము

లండన్, జూలై 6:— బ్రిటిషు నైపులంత లిన్నుగా ముందునకు వచ్చుటకు కారణము ప్రకటించబడినది. పరాసుదళము పెద్దనుయొద్దమున అలసిపోయి యందును గనుక ఆంగ్లనైపు మే తిమ్ముపాగుగా ఎడమందున జర్మనులు తలచి తమముఖ్య దళమును ఆంగ్ల రంగమున జేర్చిరి. ఇంత అవసరమిత శత్రుదళము ఎదుట ఆంగ్లనైపులు నిలిచిరాడి లాబోనెల్ అను బలవంతమగు శత్రుస్థలమును స్వాధీనము చేసికొని గలిగెనని పరాసుప్రతికలు ప్రాయమున్నవి. మాత్రమేనవల పరాక్రమము నానాటికి లోకవిదిత మగుచున్నదని యొకప్రతిక ప్రాయము. మామెట్టువద్ద జరిగిన ఘోరయుద్ధమునుగూర్చి ప్రాయము ఒక తటస్థజేయును ఆంగ్లనైపులు లచ్చట మాపిన కార్య పరాక్రమములు ముందెన్నడును కనివి యెఱుగనివి. ప్రాచీ యున్నాడు. జపానీయులు దుష్టముతో పోరినపుడు జాపిన పరాక్రమము దీనియెదుటధూపమునకును బడిరాదు. గామోర్టు వద్ద ఆంగ్లనైపులు సంపూర్ణ జయము నొందజాలకపోయినను శత్రువులను ముందుకునాగనీయకు నిలిపివేయ గలిగిరి. దీనివలన ఇతరస్థలములలో మిత్రయందలికి జయము గలిగెను.

ఆంగ్లబలము.

క్రస్తుతము లాదతుకు వచ్చిన కె నెడా యన్న గురాప్ర) ముల ప్రతినిధుల గౌరవాద్ధ మొదలగునవి విందువందు బోనల్ గార్టు చెప్పిరి—ఇంతవరకు యుద్ధమునకు కనుకూలముగా నే యున్నదని అధికారులు నమ్ముచున్నాడు. రాప్ర) నైపులల కార్యసాహసములు ప్రతి ముగిరి చెప్పకొనుచున్నాడు. మనయుద్ధమున్న సామగ్రియును, యుద్ధపరికరములను, భోజనపదార్థములను విశేష కాలముకడకు చాలవని అనుకొనుచున్నాడు. వీనినహాముచే వీని చిత్తులేక మనము యుద్ధాంతమును ఆదిర కాలములో మావగలము.

బ్రిటిషు విజయములు

జర్మనుల ఒక్కొక్కడు.

తిస్సార్ వద్ద బ్రిటిషు జయముకు, హిందూమును రాము విజయములు జెల్లికో నగరముకు పరాసు వారు స్వాధీనము చేసికొనుటయు జర్మను లొప్పుకొనిరి. ఎస్ట్రీనువద్ద యుద్ధమింకను తీవ్రముగా జలుగుచున్నది.

రవ్యకు సేనాముఖమువద్ద యుద్ధము భయంకరముగా జలుగుచున్నదియు, బెర్రే రంగమునందు జనరల్ పాత్రికో యొక్క నైపులు టూకోపిజ్ జయ వెనుకకు పోవలసి వచ్చెననియు జర్మనీవారు ప్రకటించిరి.

రహస్య

రవ్యను విజయములు.

వెట్రొగ్గిను, జూలై 6:— రిగా రంగమునుండి కార్మేథియన్ కొండలకడకును అనేకస్థలములందు రవ్యను నైపులు విజయవంతములై నవి. బూరెవోచివీ రంగమునందు 1000 మంది శత్రువులు కైదీగా పట్టుకొనబడిరి. స్పిర్ నదికి దక్షిణగట్టునందు శత్రువులు పూర్తిగా పట్టుకొనబడిరి. వందలకొలది కైదీ పట్టుకొనబడిరి. కోకోస్కోజ్, డిలెజ్స్ రైలుస్టేషనుల మధ్యనున్న మెగొలిషిన్ అను చిన్న పట్టణము పట్టుకొనబడినది.

ఆస్త్రియనుల నప్తము.

వెట్రొగ్గిను జూలై 6:— గతమాసమున ఆస్త్రియనులనప్తము 5 లక్షలనుపైగా నున్నదని రవ్యను నైపుల దొడ్డులందఱును చెప్పుచున్నాడు. బూరెవోచివీకి క్లి మెల్ల సుంధి రవ్యను ఫిరంగులు ఆ పురముకు భయంకరము చేయుచున్నవి. స్పర్ నదివద్ద జర్మను సేనల పశ్చిమభాగమును రవ్యనులు చుట్ట వేయుచున్నార. మెగొలిషిన్ ప్రదేశమున జర్మనులు మొండియుద్ధము సలిపి లక్ష్మణులను పూర్తిచేతు జూచుచున్నార.

జర్మనుల పరాజయము

వెట్రాగారి, జూలై 6:—నీస్టర్ నదికి తూర్పుగట్టున రష్యన్లు శతృవులను పాతాళికి పంపిరి. దేశమునను దెలెకెక్, కొరగ్నో లోలకు నడుమ రైలుమార్గమును భంగపరచుచేసిరి.

గెల్లిషియాలో ఆస్త్రియనుల స్థితి.

జూలై 6:—గెల్లిషియాలోనున్న ఆస్త్రియనులకు హంగరీ దేశములో నుండుభయముగలిగింది. గెల్లిషియాను హంగరీకి నడుమ ప్రజాపక్షముచేయబడింది. కాల్మియను గొండల మూలమున ప్రాన్సిలాకు ఆస్త్రియను వైద్యులును పోవుటకు పిలువబడుచున్నది.

ఇటలీ

ఇటలీ రంగము

జూలై 7:—లెగోనా, నుగుల్లోయల మధ్య మేము ముందుసాగుచు విజృంభించుచున్నాము. ఎడిస్, ఎస్టి కో రంగములయందు చురుకైన తీరున క్రమపును వెతుకకు మఱి సాధువున్నది.

సింలా

ఇండియానుత్రిగాను పంపిన తంతివార్త.

జూలై 4:—ఈనెల 6వ తేదీకి ఈతంతివార్త రాజకృతినిధిగానికి చేరినది.

ఆంగ్లపరాను సేనలు కలసి క్రమపును కలవడుటకు ప్రారంభించిన మూడవదివరకు ఆవిరకే తూచుకగా కనబడిన ఫలితము ప్రకటన ఆతిశయించినది. కొంచె మెందుమియగ పరానువారి రెండవసానుంతుమును సోమునకు తుత్తరమున మాంటూబునుండి దక్షిణమున ఈస్త్రియనువరకు 10 మైళ్ల పొడుగునను ఆంగ్లపరాను సేనల కత్తిమైనది. ఫ్రీకోనుకు వాయవ్యమున 2 మైళ్లదూరమునను లాబోనైవరకు వాయవ్యమునకు పోయి జరిగినది. చివరకుచున్న జర్మనులు లూగిపోయిరి. తక్కినవోట్ల చాలవృత్తికాకరిమింపబడి బలవంతులైనది. ధైర్యవంతులను దక్షిణమున మాత్రము ఆంగ్ల సేన లివరకు కత్తి పరుచుకొనిన సాములనుండి వెలకు పోవలసివచ్చినది. మిక్కి మందలిసేనల స్వాధీనమైన సేనలకు కత్తి ముద్దపరికరములను ఆపారముగ నున్నది.

జర్మనుల రక్షణ యేర్పాటులు చాల వృద్ధిచుక నుండెను. వారు గ్రామముల నన్నిటిని కోటలకొండ మార్చిరి. పాతాళ గృహములను నిర్మించిరి. వారు మరణింపులను పైని కులనుగూడ నా నేలమాన్యులలో నుండి ఫిరంగి గుండ్లవలన కాపాడుచున్నార. అట్లుండి మిక్కిమందలి సేనల తమ కందకములమీదుగా ముందుకుపోగానే ఆ మరణింపులను వైస తెచ్చి వారి వెనుకభాగముపై గురిపెట్టుచున్నార. కత్తిపుల విమానములు చాల హెచ్చుగా తలదడిసను ఆంగ్లవిమానములు వారిని తమి వారిపైని తీవ్రతగా గుండ్లను బరచెను.

2, 3 రిజిమెంట్ల సాములకు కత్తిపరుచుకొనినవో కత్తిపులు బహిరంగముగ పోరవలసినవా రగుచురని ప్రయోగములు తెలిపిరి. సోము ఈస్త్రియనులకుచున్న జర్మనుల రెండవకత్తిపులొని యెందుమనుల కందకములను పరానువా రాక్రమించిరి. కొన్ని వోట్ల మొదటిదిరువకుండి 5 మైళ్లదూరము గూడ తొలకి చొచ్చుకొనిపోయి రిగ్రామములకు పట్టుకొనిరి. వెర్దెను యొద్ద జర్మనులు తీవ్రముగపోరి దక్షపు సామున పుకేలింక గలిగిరి కాని వెంటనే వారు తరిమివేయబడిరి.

రష్యరంగమునం దంతకును తీవ్రమగుపోయ జరుగుచున్నది. ఉత్తరమున లక్ష్మజిల్లాలో జర్మనుల సేనలో ఎడమ భాగముపైని రష్యవారి భూ సేనమును నాకాదళముగూడ తలదడిసని. జర్మనులు చురుల సాముల నాక్రమించుటకు తీవ్రముగ పోరుచున్నారగాని రష్యవారి రకకాళి మిచ్చుటలేదు. దక్షిణ లిపాలో బ్రోడిగ్రామమున రష్యవారు క్రమపుల నోడించిరి. క్రమపులు కత్తిపుముగ సాపోవుచున్నార.

ఉత్తరచతురము రష్యవారు తురుష్కలకందకములలో చాల వరుసలను పట్టుకొనిరి.

విద్యార్థినివేతనము.

సింలా, జూలై 6:—హిందూదేశ వారి విద్యార్థులు చదువుకొనుటకు యూరపునకు పోవునందర్బాను ఈనందర్బరము దొరతనమువారి విద్యార్థివేతనము సత్య ప్రియా ఘోష్ కన్య కియబడినది.

దేశీయ తంతి వార్తలు

[మా స్వకీయ విలేఖరులయొద్దనుండి]

సహాయవిమాన శాస్త్రవేత్త

సింలా, జూలై 7:—హిందూదేశ కాకర్లకర్మ యనునంతిలో కృత్యమునకు సహాయవిమాన శాస్త్రవేత్తను నియమించుట కంగీకరించిరి. ఈశాస్త్రుల సింలానుం దలి యుద్ధపరికరణ కాలతో కేర్పబడి యుండును. ఉపహాను విమానశాస్త్రవేత్త ఈశాస్త్ర విద్యములు కాలసిన వారికి తెలుపుచుండును.వారికి వ్రాయదలచుకా రీతిండి చిరునామము వ్రాయవలెను.

తంతివార్త చిరునామా:—హిందూదేశ యుద్ధపరికరణ కాల, సింలా (అర్ధనాన్స్ ఇండియా, సింలా)

తపాలాచిరునామా:—రైరెక్టరు జనరల్ ఆఫ్ ఆర్మనాన్స్, ఆర్ధనాన్స్ కాల, సింలా.

తటస్థదేశములలోని వారికిసను కత్తిదేశమున ఖయిదీలుగానున్న వారికి ఈ సుబంధమున ఉత్తరములు వ్రాయునెడల ఉత్తరములు వ్రాయు వారు వివరములను తెలుపు ప్రత్యేక కాలిశములమీదగాని, తాముండుసలమున తెలుపుచు గాని వ్రాయునాడదు. ఇవి క్రమపులవేతుల లోబడునెడల వారికి ఈకుట్టు తెలియగలదు. ఈయుత్తరపులకు భిన్నముగా నడుచుకొనిన వారి యుత్తరములు పంపదక వ్రాసినవారికే పంపివేయబడును.

మద్రాసు

ప్రొఫెసరు రామమూర్తి నాయుడుగారు.

పుదుచ్చేరి, జూలై 6:—కలియుగభీషణుని పృథ్వికి నొందిన ప్రొఫెసరు రామమూర్తి నాయుడుగారు నామగన దినములనుండి పుదుచ్చేరిలో తమవైపువైపును పుద్గించుచు పురజనుల కాత్మరక్షణగొలుపుచున్నార. వారు తమ పృథ్వీ నములనిక నిలపివేయదలచి కడవటి పృథ్వీనములకే కేరీరవ్యా యానుభవములను నాకమునకు తెలుపుట కిట్లు సంచారము చేయుచున్నార. కేరీరవ్యాయాను విద్యకొలుచు ఒకటితేక్ బోధనకాల సేర్పబడి దానియందు విద్యార్థులకు వ్యాయాను విద్య నేర్పుట కేర్పాటుచేయుచురట! దానియందు తగిన విద్యార్థులకు విద్యార్థి వేతనము కేర్పయబడుటకు పృథ్విత్తియు రట. ఈ రాత్రికి వారి కడవటిపృథ్వీనమును దివానుగాగ జటిపించెదరు.

వసుచిత్తశాల .. ఒక వదాన్య డేర్బరనుట.

కన్నడము జిల్లాలో సిర్సి గ్రామమున నొక కనుచిత్తశాల కేర్పరచి వ్యయముల నన్నిటిని నేనే భరించెదనని ధరణప్ప వద్దప్పు ఆలూరుగారు విచ్చివింక ఆంతులను దొరతనమునా రనునంతింది.

బొంబాయి

సెయింటు ఫ్రాన్సిస్ కేప్లియర్.

కేరీరము బహిరంగకలుపబడుట. బొంబాయి, జూలై 6:—సెయింటు ఫ్రాన్సిస్ కేప్లియర్ కేరీరము గోవాయందు రాబోవు దినములయనునకు బహిరంగకలుపబడునని పుకాక తెల్పినగానన్నది. 1910 వ సంవత్సరమున ప్రభాకరభక్త్యము గోవాలో ప్రకటించబడి నట్లగుడు ఈయనాత్ముని కేరీరము గడచినసారి బహిరంగ కలు పరచెను.

ఒకవైద్యశాలను దొరతనమునా రద్దెకు

పుచ్చుకొనుట

బొంబాయి, జూలై 6:—బొంబాయిలోని పార్సీ జనరలు ఆనుప్రిని దొరతనమునా రద్దెకు పుచ్చుకొనుటకు గాన దొరతనము వారికిని ధర్మకర్తలను రామబారములు జరిగినది గాని దానికోక వ్యాయా సుకేహము కలిగినది. ధర్మకర్తలు వ్యాయావాదికో నాలోందిరి. ఈవైద్యశాలకు ధనసహాయము చేసిన చందాదారులందరు నంగీకరించినకేగాని ధర్మకర్తలు దాని నద్దెకెచ్చుటకు వారి కధికారములేదని వ్యాయావాదిచెప్పెను. కాన దొరతనమునా రధికారపూర్వకముగ దాని నద్దెకు పుచ్చుకొని ఈధర్మసంధ్యపు చిక్కును తొలగింప నిశ్చయించి, అట్టి అధికారము దొరతనమువారికి కలదు. కాన యుదము

ముగియునరకును నెలకు రు 20000ల చొప్పున అద్దెయిచ్చుచున్నది ఈవైద్యశాలను దొరతనమునా రద్దెకెచ్చుకొనుటకుధర్మకర్తలతో రామబారములు జరపుచున్నాడు. ధర్మకర్తలు నెలకు రు 25000 ల చొప్పున అద్దెనడిగిరని తెలిసినది. దొరతనమునా రీకట్టడమును పుచ్చుకొనినవో పార్సీవైద్యశాల చుర యొక గృహమునకు నాత్కాలికముగ మార్చబడును. దొరతనమువారివలన అద్దెయాలకముగ లభించుసాము కాత్మతనధికి చేర్పబడును.

బొంబాయి నౌకానిర్మాణ సానములలో సరకులను దొంగిలించుట.

బొంబాయి, జూలై 6:—ఆత్మేష్వాండా నామలలో చాల వరుసలను హరించుదులకు ఆంగ్లనాకాదళకాలలో ఇన్స్పెక్టరులకు నామ, జి. స్పీకు, కిన్రెయిదు హేందర్నకు నన్నయ బ్రాన్సుపోర్టు కంపెనీవారి సాధ్యంటులు భావముగా బట్టపర్చు, భావము హెచ్చుగెట్టు, దాకలపోయెను ఇగ్నాటి యను పోర్టో, కాఫీనుకాణము మేకేజరు నిక్కురబాట్టిస్తా కులీల ఇన్స్పెక్టరు నామలియంపుడు, నాజరకట్టి నుచుస్తా నేనూ లాకైకో, గార్లమీద ప్రత్యేకముగ రి ఛార్జి ప్లీటు కి. వి. డి. నూరచ్చెంటు సలివనుగాన బొంబాయి పృథ్వా రాజధాని మేజిస్ట్రేటు నాయెరుట నేమదాఖలుచేసిరి. నన్నయ బ్రాన్సు పోర్టుకాలారి సాత్తుకు వీరు హరించిరి! కొద్దిసకు ప్రజలు విస్తారముగవచ్చిరి. దొంగిలించబడిన సాత్తుకు కొద్దిగా నుండిరి. ఆసాత్తుకొద్దిగా చాలభాగము నాక్రమించెను. నేమదటికేనులో నామ స్పీకు, కిన్రెయిదు హేందర్నకు, నర్దెంటు ఎరలు, నర్దెంటు గెను, ఇన్స్పెక్టరు ను పూర్వ ప్రెజ్కోగార్ల డాక్టాయాయి. వీరు 24-8-16 కు 1870-8-0 ల విలవగల సాత్తుకు హరించిరి. ఆసాత్తులో విడియలు మిల్లు 28 పాకేజీలు, 11 పాకేజీలు, నెసిల్లు మిల్లు, జున్ను, పంచదార, కన్న మొకలైవడి మునుగూడ గలవు. రెండవకేను లో నర్దెంటు గెనుగాన వక్కుచున్నట్లు నూనె తోలు చొక్కాలు చున్న గుర్రులను రు 66 లు వెలగలవారిని దొంగి లించిరి, ఈసాత్తు దొరతనమునాది. మొదటికేనులోని సాత్తు బ్రాన్సుపోర్టుకాలారి. మూడవకేనులో ఇగ్నాటికాను పుర్వకో బ్రాన్సుపోర్టుకంపెనీవారి రు 55-8-0 లు విలవగల సాత్తుకు హరించెను. నాల్గవ కేనులో విక్కు చాట్టిస్తా దొరతనమునా రు 104 లు విలవగల అన్సెన్ ట్రైల సాకేజీ అక్రమముగ విలవగలక పుచ్చుకొని చానుకొ నెను. 66 కేనులో నామలియంపుడు రు 17 లు వెలగలసాత్తుకు హరించెను. 66 కేనులో మూహూకాజేయో బ్రాన్సుపోర్టుకంపెనీవారి రు 84 లు వెలగల నుచున్న నున్ను నువారి హరించెను. 76 కేనులో ఇన్స్పెక్టరు స్పీకు రు 811-14-0 లు వెలగల సాత్తుకు హరించెను. 85 కేనులో దొరతనమునా రు 687 లు వెలగల రష్యు పాకేజీలు మున్ను నువారి ఇన్స్పెక్టరు స్పీకు, ఆర్టి ఫ్రెంటు ఇన్స్పెక్టరు హేందర్నకు సాధ్యంటు ఎరలుగార్ల దొంగిలించిరి.

ఈకేనులో ముద్దాయుచురు హేందర్నకు ఫిర్కాదీల వత్తునుక సాక్షిగా నుండవలసి యుండుటచే వా రతులైరి కేనుకు రద్దునకువచ్చిరి. అందులకు ముద్దాయాల వ్యాయానాది ఆక్షేపించెను. ఆక్షేపణ ఆంగీకరింపబడెనందుక హేందర్నకును ముద్దాయాలలోనుండి తప్పించిరి. కేనుచిచారణ జరుగుచున్నది.

క్షుత వేదములను దొంగులుచు కాని వారికిబంగీలు

బొంబాయి, జూలై 6:—క్షుతవేదములను, దొంగులకు కాని వారికి బంగీలు పంపబలునని బొంబాయిలోని వాట్సూ నూర్నపుసుంపుకువారు చెప్పుచున్నార. కటాలములకును పైనికులకును పుపుబంగీలన్నియు ఇంకోకూర్తకున బంపుకొనిలయును.

యద్ద బహుములు పుపువారకేయను వాక పంపు వస్తువులచే చెక్కు తగలకుండ నేమైన కప్పులయును. చులది వస్తువులును తడి వస్తువులును బొంబాయి డిగోకు కలదుగా కచ్చుచున్నచరి డిగోవాని చెప్పుచున్నాడు.

నగోయా నాక.

ఈనాక ఆంగ్లదేశమునకు పోవలసియున్నది గాని నా రణీక జుపంధియండి రచ్చు మెయిలు ప్రియకు ఆలస్యముగా వచ్చిండున వీరి నాత్తుచేసిరి. ఈనెల 10వతేదీ హేయవారము వరకు నిది బయలుదేరదు.

పోర్చుగీసు వార్త మెంటు.

విప్లవనరమున పోర్చుగీసు వార్త మెంటులో పోర్చుగీసువారి హిందూదేశమునకు ప్రతినిధిగా నుండుట కొక సభ్యుని నియోజన ముచిర కాలమునకే జరుగగలదు. ఇందులకిద్దరు మాత్రమే ప్రస్తుతము నియోజకగారి. హిందూదేశమునకు దాక్కు పోవుటా బోగోరకను మీరు జైత్రముగానున్నారు. వెన్నరు మాన్యుట కొరకును గారికొకరు. ఇతడు పోర్చుగీసుకు వైసికోవోగి ఉపాధ్యాయుడు.

పంజాబు

విద్యార్థి వేదనములు.

లాహోరు, జూలై 6:— లాహోరు విద్యార్థుల గోపా కళాశాలయందు ఎం. ఎస్. సి. తరగతి విద్యార్థులు గోపా కళాశాలను ఆవహిని పాత్రికేసినది ఒక లాహోరు నగరవిద్యార్థి వై 804, 147 నెక్కు నులక్రింద నేరము మోపబడినది. ఈ కేసు వై 828, 147 నెక్కు నులక్రింద నేరము మోపబడినది. ఈ కేసు నకు ప్రతిగా తేబడిన ఇంకొక కేసులో 7 నురు విద్యార్థుల వై 117, 828 నెక్కు నులక్రింద నేరము మోపబడినది.

పంజాబు మహమ్మదీయ సంఘము.

అవ్యక్తుడు రాజీనామా ఇచ్చెను.

లాహోరు, జూలై 6:— భాకర్ నవాబును అబ్దుల్ ర హిమాన్ గారు పంజాబు మహమ్మదీయ సంఘాధ్యక్షుల పదవికి రాజీనామా ఇచ్చెను. మెక్లా-మెక్లా నెట్ నెట్ అక్రమమున యుద్ధమునకు సంఘమువారు చేసిన తీర్మానమునకు వీరి యభిప్రాయము వికల్పముగా నున్నందున ఇట్లు చేసిరి.

మూల్యము విషయముగల కేసు.

మూల్యము, జూలై 6:— సర్దారు అను స్త్రీ అల్లాబక్ష అను పుకాషుతో గలసి తన భర్తకు విషము పెట్టెను. అందు కలకాశముచేత చనిపోయెను. ఈ కేసులో మూల్యము జిల్లా జడ్జి భానుపాహాలు చేత అమీరాల్లిగారు సర్దారుకు ఉరి తీయించును అల్లాబక్షకు యాభైవ దీర్చివారికి వాసును విధించిరి.

ఇంకొక కేసులో నస్త్రీ అను స్త్రీయును యారా అను పుకాషుడును కలసి నస్త్రీ భర్తకు విషము పెట్టి చంపిరి. ఈ కేసులో మూల్యము జిల్లా జడ్జి యాభైవ దీర్చివారికి వాసును విధించిరి.

ఇటీవలి తిండివార్తలు

చీనాదేశపు నూతనాధ్యక్షుడు

రంగూను జూలై 6:— కాంటన్మెంటు వివిధ సంఘములవారు కలసి రంగూనులో చీనా వర్తక సంఘమువారి కిటుల తిండివార్త నడిపి. అండ్రిట్టు వివరింపబడినది. యుద్ధము వాసులనినదని ప్రెసిడెంటు రీగారు ప్రజలకు తెలిపిరి. కొత్త పంటలను పనుల కొట్టుకున్నాడని సత్తరువులు పరిశీలించుచున్నారు. జరగా తీవ్రమున గారు యాననుండి పింకొను మీదగా ఉత్తరమునకు నేలను పడుపునపుడు అతడు పింకొను ప్రజలను పరపరాలు కొరెను. అతడు కొరెన ప్రకారము వారు 18000 కోరుల నిచ్చిరి. అతడు వారు 12000 కోరుల నిచ్చునను. వారియ్యలెను. అతడు వెంటనే తెల్లగ్రామములకు పరిశీలన చేర్చి గాడ్లను బంధించి కట్టెనుమీద గుడ్లను పడలి ప్రజలకు వారిసాత్తునకును చాలవచ్చును కలుగజేసెను. ఎట్టి ఆగ్నినాకారమున లేకుండ నత డీమరాగతము పోనెంచెను. ప్రజలచరిత్రలయే వారిసాత్తు నవ్వనుకుటయే పీడురాగతమున నిద్రాములు గాన ఈఫలితము తేజవరమును తన నేలను కాంగుటంగు పరగతానండి తీసికొనిపోవ పడినది తీవ్రమునకు నూచింపబడినదని రాతిపాని ప్రజల కొరె.

నల్ల ఆల్మయినాంగారికి తిండివార్తలు.

బాంబే జూలై 7:— చాలవచ్చింది. నక్కలను పానుపాతిని స్వీకరింపున పోడిజి ప్రభువు గారు గుడ్డివార్త నడిపి. గాడ్లియను సింధియా మహారాజుగారును ముఖ్యమంత్రిగారు గూడ తిండివార్తల నడిపి.

నల్ల ఆల్మయినాంగారి మునిగము.

మొలక తన తేకెన నల్ల ఆల్మయినాంగారి. సి. ఎస్. ఇ. న. యామాలో మునిగింది. ఇతివృత్తికి క్యూసాయ ప్రతిష్ఠాపనకు హిందూదేశపు ప్రతినిధిగా వెళ్లెను.

పోకతోటలు

వృక్షజాలమునందు పోకతోటలు రానున్నవి మైనది పోకతోటలు ముందుగా ముగియును పొందగలగల విలివి. యెడల "ఓ" యని లుకుమున్నట్లుండును. చెట్లు నున్న రియలు, కాభావిరహితము; ఆకులు హరితగ్ధాభిభోభిము. అంధ్రదేశమునందు కొనసీయలు దక్షిణదేశమునందు మళయాళమున పోకతోటలకు ప్రసిద్ధములు కొత్తరచెట్టు వలెనే పోకతోటలను సమూల ముపయోగించును. పోకతోటలు తాటి, ఖర్జూరము, ఈతమున్నగు వృక్షజాలిలోనిది. ఈవృక్షజాలి యంత నమగోపయోగమైన జాతి వేరొకటి లేదని చెప్పవచ్చును.

పోకతోటలు యావయోగము లనంతము. ముడిచెట్టు కొట్టి మొదలును పోకలు, ఇంట్లు మున్నగువానికి రూపముగ చేసికొనవచ్చును. పోకలు మున్నగువానికి రాటముగూడ నుపయోగించుకొనవచ్చును. పోకపొత్తులు దొప్పలగట్టి వివాహాది కుభకార్యములందు కూర, పులును, మున్నగు వర్గాలను నులభముగ వడ్డించవచ్చును. కొనసీయయందు పోకదొప్పలను, "వెండిగిన్నె" లని పూర్వోక్త చెప్పకొనుచుండును. మళయాళమునందు వీనిని బోపీలుచేయటయందు పయోగించును. పోకపొత్తులనుండి తయారుచేసిన, బోపీలను మళయాళపు కూరలు, కూరలొక్క తినుటయందు మనవారు గొడుగులను వాడి నట్లే వాడుదురు. పొత్తులను నీలతోటలకు గూడలక్రింద నల్లెదురు. తిడపలక్రింద చీర, ఇండ్లకు కొత్తరయోగము చేయునప్పుడు, మారకుట్టెదురు. ఆకులు చీపుల్లగ నుపయోగపడును. పోకచెక్కల యావయోగము శరగ గ్రాయనక్కరలేదు. పోకచెక్కలను వాడనవారుండరు. చెక్కలు క్రిమిని నాశనము చేయును. భాతుపుష్టిని కలిగించును. జీర్ణకారి. మూత్రి రోగములను పోగొట్టును. చిగుళ్లను గట్టికరచును. నోటిదుగ్గంధమును పోగొట్టును. చెక్కలు విశేషకారి. పచ్చిపోక మధ్య భాగమునందు మత్తుకలిగించు గుణ మున్నదని వైద్యులు చెప్పుదురు.

మళయాళమునందు పోకతోటలు మరక్కడనులేదని చెప్పవచ్చును. పోకతోటల తాలూకాయందు 1824 వ ఫస్ట్ లో 10,577 యెకరముల తోటలుండెను. అక్కడ ఏటేటను పోకతోటలు వృద్ధిచుచున్నవి.

కొత్తరచెట్టులవలెనే పోకతోటలను ముడిచెట్టులనుండి విత్తనములకు నాగ్రీతచేయుదురు. విత్తనమును మడియందు పాతుటకు పూర్వము నీడ వారబోసుకలమును. మడినివారుగ దున్ని మండగట్టి అడుగుడుమారములో విత్తనమును పాతెదురు. విత్తనము పాతిన యేడువారములకు మొలకలు వచ్చును. దినమువిడిచి దినము నీరు పెట్టుచుండ కలయును. రెండుమాడు సంవత్సరములకు గాని, మొక్కలను విడదీసి తోటలక్రింద పాతుటకు నుపయోగింపు.

తోట పాతెదలచిన భూమిలో కలుపులేకుండ చేయవలయును. వేసవి కాలములోనే రెండుగురు గోతులకు ఆరు మొదలు ఎ.మిడి యడుగుల దూరమునందు త్రవ్వి చెత్తా చెవారములోనీ యుంచవలయును. తరువాత నాచెత్తకు తగుల బెట్టుదురు. సాధారణముగ చెత్తచెత్తాభూలందు గాని జ్యేష్ఠా మాస మాసములందు గాని కాత్రికమాసమునందు గాని పోకతోటలు పాతుచుండురు. జ్యేష్ఠమాస మాసములందు తోటలను పాతుచువారము సర్వత్ర వాడుకయందు ఉన్నది. చెట్టుకు 45 సంవత్సరముల వయస్సువచ్చికి మడితేపోవును. అప్పుడు తిరిగి లేతమొక్కలను ముడిచెట్టు మధ్యను పాతుదురు.

పోకతోటల కన్న తోటల కలె గాక, నీరను దినము ఉదయము సాయంకాలము కట్టుచుండవలెను. నీరు పెట్టుటావ్యవహారము రాలిపోవును. మార్గశిరమాసము మొదలు తొలకరించి క్రియముగ వర్షించు వరకు తోటకు నీరు కావలసియుండును. కొనసీయయందును, మళయాళమునందును మోటనుకట్టి వీనికి నీరుపెట్టెదరు. వేసవి కాలమునందు తోటలకు మోటను పెట్టుటయందు పడు తంటా లు క్యూర్రయనముల రయతులకే గాని, తిడితరులకు గోచరము కాదు మోట పనిచేయుటకు జరియెట్లు ఇద్దరు మనుష్యులు పని చేయవలసి యుండును. నీరుపొందకొనుచున్నప్పుడు పారచేతితో బట్టుకొని బోదెకాకుల దగ్గరవాలివాడెప్పుడు కనిపెట్టుకొని యుండవలెను. కూలివాడే మాత్రము యాత్రిగ దిక్కులు చూచుచుండెను, నీకట్టుకెగి ఇతరత్ర పోవును.

మోటమేర్పాటులు వివిధ ప్రాంతములందు వేరువేరుగ నున్నవి. కొనసీయయందు పూర్వము తోటగూనల నుపయోగించుచుండెరి. కాని ప్రస్తుతము తోటగూనలకు, బదులు ఇను

పగూలు విశేషముగ ప్రచారమునందున్నది. తోటగూనల వాడుక తగ్గి ఇనుకగూనలు వాడుకలోనికి వచ్చిరి తిగువార రయతుల ఇబ్బందులు పూర్తిగా కాకపోయిన కొంతవరకైనను తగ్గినవని చెప్పవచ్చును. మోటగూనను (తోటగి) మంచి నీటి యందుంచుట నులభ సాధ్యముగాను చాలతంటానుడగలసి యుండును. మోటకలార ఎడ్ల తావతునుబట్టి గూనకుట్టెదరు. 200 రూపాయల యెడలకల కట్టెయెడల పాతికయై పై గాలముల నీటిని నువాయనముగ లాగును. మండువేసవికాల మందైనను కొనసీయ పొంతియందలి నూతులందు జోడు మోట లేకకాలమునందును. రాజుపాపాగ్రవరము మున్నగు గాతిసాంతిములందు నూతులందు గొట్టులు దింపినయెడల నీరు ఆటువకుటకు సందియములేదు.

పోకతోటల కెంత సంవత్సరమునకే సంత లాభకరము పోకతోటలు చంటిబిడ్డలంటినని సామెత. మరమ్మత్తునుబట్టియు, సంవత్సరము బట్టియు తోట ఫలసానుండును. పోకతోటలకు సర్వసాధారణముగ మేకలనుండను కట్టుదురు. పచ్చి యెరువును వేయవచ్చును. జనులు మున్నగుచి చల్లినయెడల భూమియందు కలుపుకట్టును జనులు కొంతవరకు ఎదిగిన తిగువార పడగొట్టి దున్నినయెడల తోటకు బలముచే యును.

తోటలు పాతిన యారంభమునందు అరటి మొక్కలను వేసినయెడల పోకతోటలు ఎరుగుగోలల కొంత కాకపోయిన కొంతవరకైనను రైతుకు సామ్య కనుపడుచుండును. అరటి చెట్టులకు పోక మొక్కలకు అంత యెడల తగులకుండవలెను. పోకతోటలు మొదలు తమలపాతుల తీగలను పొక్కించిన యెడల పోకతోటలకు నేగాక తమలపాతులవలనకు సామ్యకనుపడును.

ఎడవయేట పోకతోటలు గెలువేముట కారంభించినకు సమయంబునందు సంవత్సరము లెంగాని పూర్తియైన ఫలసాను మారాను మాఘమాసము మొదలు, ఆమాసమాసమువరకు వ్రీతి మాసమునందును పోకతోటలు గెలవేయుచుండును. చెట్టు 45 సంవత్సరముల వరకు కాయును. చెట్టునకు అయిదాడు గెలువకుండు దిగును. పెద్ద గెలువకు 400 పోకకాయలు ఉండును. సగులు గెలువ నూరు కాయలు కాయునని లెక్కచేసికొనవచ్చును. జ్యేష్ఠమాసమునందు దింపు లారంభమగును. కాని, ఆక్టోయిజమాసములో విస్తారము కాయలు దింపువచ్చును. దాగ్ధ్య నకుండుకు కూలి దింపించు నూరుచెట్టుకు దింపగలదు. మడి తోటను దింపుకంటె లేతతోటనుదింపుక కష్టము. లేతతోట యెన యెడల నేచెట్టు కాచెట్టును విడివిడగ నెక్కి దిగురు రావలసి యుండును. కాని ప్రతి మడిచెట్టు నెక్కు నెక్కురలేకుండ ఒకదానిమీదకుండి మరియొకదాని మీదకు దునుకుటకు వీలుండును.

కాయలను ఒలిచి ఉడికించి ఆరబోసి అమ్మకమునకు సిద్ధముచేయుటయందు చాలతంటానుండును. ముఖ్యముగ పోకకుంట వర్ష కాలమునందు వచ్చును గనుక, హోరుమరి వర్షము తురియునప్పుడు ఒలుచుట యందుకు, ఉడకబెట్టి యారబోయట యందు నెన్నియో చిట్కలు పడరలసివచ్చును. పచ్చిగ నుండి పుడు పోకలు మూడుమంతులు తూగిన యెడల యెండిన నెనుక ఒకమంతుగుతూగును.

తోటలో నయిదువందల చెట్లకు పాతికయెడల మొదటి సంవత్సరము 90 రూపాయలవరకు ఖర్చు పెట్టవలసియుండును తరువాత 60 వరకు ఖర్చుచుండును. పోకతోటలకు సాలుకు రు 250 వరకు లాభముగిట్టును. కాని తాటి కొత్తైన తోటలకు వలెనే వీరికి తెలుసు తగిలి ఎట్టపోవుచున్నది. పెన గాలివలనకు పోకతోటలకు నష్టము సంభవించుచుండును. కాలవే వరక్యమువలన ఆర్వదత్తుకు కలుగు నష్టములకు తోటల యజమానులు సహించి తోటలకు మరమ్మత్తుచేయుచు వచ్చినయెడల మంచిలాభము పొందగలరు.

పంజాబు మహమ్మదీయ సంఘము.

మెక్లా-మెక్లా గారు చేసిన కార్యమును నిరసించు పంజాబు మహమ్మదీయసంఘమువారు చేసిన తీర్మానము నాకంగీకారము కానందున నే కాసంఘమున కధ్యక్షులపదవికి రాజీనామానిచ్చిరి అవ్యక్తులగు భానుపాహారు నర్కాగ అబ్దురహమాను పాహారు గారు వ్యతిరేకుల వారిని.

తిరుచునాపల్లి వార్తలు.

తిరుచునాపల్లియందలి పెద్దచెట్టిబిడ్డి కాలుకలో నీ దినము ఉదయమున నొక చంటిబిడ్డ పడియుండెను ఎవరైన దియు తెలియకున్నది.

వ్యాధియూర్తి సవాళి అవ్యక్తుల గారి నగరమునండి నేటితోట మెములలో మదరాసుకు బయలుదేరుచున్నారు.

THE GREAT WAR.

Jellicoe's Full Report: Terrific German Losses.

BIGGEST BATTLE IN WESTERN THEATRE RAGING.

Germans Bring up New Forces.

HALF A MILLION AUSTRIAN LOSSES: RUSSIAN ESTIMATE.

[Reuter's Agency.]

France.

Prisoners and Guns Captured.

LONDON, July 6.

PARIS.—This afternoon's communique says:—We have now taken over nine thousand unwounded prisoners. The number of guns is not yet known, but one army corps south of the Somme has taken sixty. We captured German trenches east of Curlu and have taken the Sormont farm on the left bank of the Somme opposite Clery. We hold the region southward of the farm to Hill 63 on the road to Flaucourt from Barleux. The enemy occupied a part of Belloyen Santerre, but were immediately driven out. A lively struggle is proceeding at Estrees, in a part of which the Germans are still holding out. All counter-attacks on our positions have been shattered by our fire. Enemy attacks from Avocourt to Hill 304 have been repulsed with heavy loss.

Second German Possessions Captured.

PARIS.—Last night's communique said:—The French have resumed the offensive north of the Somme and have captured the second German position east of Curlu on a front of two kilometres. We repulsed counter-attacks south of Somme and finally drove the Germans from Estrees. We now hold the whole second German position south of Somme, a front of ten kilometres. Five hundred more prisoners have been taken. There have been only intermittent bombardments at Verdun.

Best German Troops Massed Against British. Notable British Feats.

The slower progress of the British is explained in a French semi-official announcement on the ground that the Germans expected a British and not a French attack, thinking that the latter had been exhausted at Verdun. Accordingly they massed their best troops against the British. Hence the French papers are most eulogistic regarding Great Britain's effort, especially the brilliant capture of La Boisselle, which was the enemy's strongest organisation. There is a consensus of praise for the bravery of the new armies. A distinguished neutral observer says regarding the first triumphant assault at Mametz, which the enemy believed impregnable, that he does not believe there has ever been a more gallant feat in war; nothing the Japanese did against the Russians was so perfectly heroic. In a similar way at Gommecourt, though they failed to capture the salient, the British did not die in vain, for they held the German masses and so enabled success to be attained at other points.

Royal Welsh Fusiliers Distinguish

Themselves.

General Haig reports that we made a slight further advance near Thiepval south of La Basse Canal after a discharge of smoke gas. We made successful raids on the enemy line in which the Royal Welsh Fusiliers specially distinguished themselves taking 40 prisoners. The Highland Light Infantry successfully raided enemy trenches west of Hulluch. Many Germans were killed and some taken prisoners.

Mr. Bonar Law on Certainty of Success.

Speaking at a banquet in London in honour of the representatives of the Dominions now visiting London, Mr Bonar Law said that the General Staff was quite satisfied with the result of the struggle so far. The deeds of the Dominion troops had become household words. Our resources would last longer than the enemy's, and the staying power of our race would see us to the end.

British Successes Grudgingly Admitted.

A German official statement grudgingly admits British progress near Thiepval, the evacuation of Hem and the French capture of Belloy. Fighting for Estrees is proceeding. The German communique speaks of heavy fighting on the Russian front and reveals that General Bothmer's forces in Baryz sector have partly retired upon Taoropise which is the next line of defence to the rear.

Battle of The West.

Germans Bringing Up New Forces.

Reuter's special correspondent wires that the French struggle on the Somme is assuming the proportions of the biggest battle of the west. The Germans are throwing in new forces as rapidly as possible, but it appears that they all come from other parts, the Germans not daring to weaken their forces on our front.

The correspondent says many of the German prisoners are of very poor physique, proving that the enemy is now at the end of his human resources.

The German battalion which was captured had to give way in face of our murderous sharpshooters which made havoc of the line. The Germans were unable to face the music and put up their hands and trotted across towards the British.

Great Britain.

The Battle of Jutland.

Sir John Jellicoe's Despatch.

LONDON, July 6.

Admiral Sir John Jellicoe's despatch is extremely detailed and technical. It shows that Sir John Jellicoe

had a most difficult task in bringing the main British fleet into action, as the position of the enemy's fleet was shrouded in smoke and mist, while the greatest care was needful to prevent firing at Admiral Beatty's ships, but the manoeuvre was effected with consummate judgment and dexterity. Mist and failing light, however, enabled the beaten and broken enemy to escape. Sir John Jellicoe generously pays a tribute to the gallant fighting of the foe and declares that the conduct of the British officers and men was beyond praise. He specially commends the Destroyer flotillas and pays a tribute to Admiral Beatty's gallant leadership, firm determination and correct strategic insight and to the most inspiring manner in which Admiral Hood led the battle cruisers into action.

British Claims Confirmed.

Admiral Jellicoe's despatch will be an historic document in the annals of the Navy. It appeals rather to the student of sea warfare than to the layman who does not find it easy to follow all technicalities. At the same time the public is delighted to find in it fullest confirmation of the British claims based as Sir John Jellicoe says on the most careful examination of many individual officers to the havoc wrought on the German fleet.

Terrific German Losses.

Sir John Jellicoe's despatch places the German losses at two battleships of Dreadnought type, One of Deutschland type, Five light cruisers, Six Destroyers and a Submarine all of which were seen to sink. Two Battle-Cruisers, One Battleship, of Dreadnought type and Three Destroyers were seen to be so severely damaged that their return to port is extremely doubtful. One of these latter the "Lutzow" was admittedly sunk.

Origin and Purpose of Battle.

The opening words of Sir John Jellicoe's despatch tell, with professional terseness, of the origin and purpose of the battle. He says:—"Sir, be pleased to inform the Lords Commissioners of the Admiralty that the German High Sea Fleet was brought to action on the 31st May, westward of Jutland. The ships of the Grand Fleet, in pursuance of the general policy of periodical sweeps through the North Sea, had left their base on the previous day, in accordance with my instructions."

Admiral Beatty's Fleet.

The commentary of a naval expert issued simultaneously with the despatch shows that Admiral Beatty's fleet was an advance squadron. It ran a measure of risk in attacking the enemy before Sir John Jellicoe was able to join battle, but Admiral Beatty followed Nelson's golden rule to attack the enemy in sight and cling to him as long as his teeth hold. The task demanded some courage, but he did not flinch. When the combination of the two fleets was effected, the enemy would have had little hope of escaping a decisive defeat, but for the mist which robbed the British of the harvest they deserved.

A Striking Episode.

The following striking episode in the battle deserves quotation. The "Marlborough" opened fire at 6.17 in the evening, firing seven salvoes at a ship of the "Kaiser" class. She then engaged a cruiser and another battleship. She was hit by a torpedo at 6.54 and listed considerably, but at 7.3 she reopened at a cruiser and at 7.12 fired fourteen rapid salvoes at a ship of the "Koenig" class, hitting it frequently until it quitted the line.

Gallantry of Officers and Crew.

Recording the gallantry of officers and crews, Sir John Jellicoe says:—"The conduct of all throughout was entirely beyond praise; no words of mine could do them justice. Glorious traditions were most worthily upheld, and I cannot adequately express my pride at the spirit with which the fleet is filled."

Questions in Parliament.

Mesopotamia.

LONDON, July 6.

In the House of Commons Mr. Tennant said that it was not desirable to make a statement regarding Mesopotamia at present.

A German Firm in India.

Mr. Hunt asked why a German firm one of the partners of which was now in Germany, after having been ordered to wind up, have been allowed to be acquired by a firm of another name with agency in London and to remain under the same management.

Mr. Chamberlain replied that the Indian Government was at present considering the matter, and until a decision had been reached he could not make a statement.

Distinction For Wounded Men.

LONDON, July 6.

An Army order has been issued stating that wounded Officers and men will henceforth wear a gold braid stripe on the left arm and an additional stripe each time they are wounded.

Viscount French has been appointed Colonel of the Irish Guards.

TELEGRAMS.

Russia.

Enemy Routed on the Dniester.

PETROGRAD.—The Russians have routed the enemy on the right bank of the Dniester south of Buczac and cut the railway from Delatyn to Korosmezo which is in Hungary.

Successes in Many Sectors.

PETROGRAD.—The Communique records successes in many sectors from Riga to the Carpathians. A thousand enemy were taken prisoners in the region of Baranovitch. The enemy on the right bank of the Dniester was routed and hundreds taken prisoners. The small town of Mikolitchine on the railway between Korosmezo and Delatyn has been captured.

Italy.

Italian Offensive Continues.

LONDON, July 7.

The Italian official communique says:—Our offensive between Lagarina and Sugana Valleys continues. Our pressure on the Adige and Astico has obliged the enemy to withdraw.

Austria.

Half a Million Austrian Losses.

LONDON, July 6.

PETROGRAD.—The Russian General Staff estimates that the Austrian losses have reached over half a million during the past month. Military writers are optimistic regarding the prospects. The Russian guns are pounding Baranovitch on three sides at a range of four miles and the Russians are enveloping the German forces on the Styria who in the Chortorysk region are frantically striving to counteract the great thrust at Lutsk.

Cut Off From Railway Communication.

The Austrians in Southern Galicia are now cut off from railway communication with Hungary and the Austrians are unable to reinforce Stanislaw from the Carpathians.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Simla.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, July 6.

The following telegram, dated the 3rd instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

The third day's combined British and French offensive confirmed and developed the promise already shown. Generally speaking, the German second position is now entirely in the hands of the British and the French on a front of nearly ten miles running from Montauban north of the Somme to Estrees on the south. Particularly severe fighting took place about La Boisselle, two miles northwest of Fricourt, where the remnants of the German garrison eventually surrendered. At other points substantial progress was made and positions consolidated. Only south of Fricourt were hostile counter-attacks able to drive the British out of the position already won. The amount of captured armaments and warlike stores was considerable.

Correspondents describe the extraordinary elaboration of German defences. The Germans have made every village a fort and driven catacombs deep into the earth where they can shelter from bombardment and store their machine guns in safety till an attack has surged over their heads, and then emerge from the underground barracks and bring the machine guns to bear on the rear of advancing lines. Several attacks by large squadrons of hostile aeroplanes have been driven back, and the British airmen were able to direct fire without interruption.

According to the reports of airmen there appear to be only two or three more successive systems of defence to force before a battle in the open country becomes possible.

The French carried two lines of trenches of the second position between the Somme and Estrees, and in some places pushed on five miles behind the original front and captured five villages. Before Verdun a violent assault enabled the Germans to occupy the Damloup work, and they were driven out again almost immediately.

Heavy fighting is in progress practically all along the Russian front. In the north the Russians have begun land and sea bombardment of the German left wing in the Luck district. The German are heavily pressing their counter-attack, but the Russians maintain the position won. The Russians have broken the enemy's resistance on the lower Lipa in the direction of Brody and the enemy is being driven westward.

The Russians captured several lines of Turkish positions on Upper Charakh.

Appointment of Assistant Director of Aeronautics Sanctioned.

SIMLA, July 7.

With the approval of the Secretary of State for India the Government of India have been pleased to sanction the appointment of an Assistant Director of Aeronautics, which will be attached to the Ordnance Branch, Army Headquarters Simla. The Assistant Director of Aeronautics will deal with and advise on all matters connected with aeronautics. All correspondence in connection with aeronautics should be addressed to as follows:—

TELEGRAMS:—Ordnance India, Simla.

Postal articles:—The Director-General of Ordnance, Army Headquarters, Ordnance Branch, Simla.

In all letters addressed to persons in neutral countries and to prisoners of war in enemy countries, officers and men are warned not to mention the name to which they belong not to use any

TELEGRAMS.

paper that reveal its identity since the date stamp on the envelope indicates the Post town of origin. The failure to observe this precaution may betray the station of the unit and thus give information of value to the enemy if the letter falls into his hands for which it was not intended. Letters which infringe the above are liable to be returned to the sender.

Bengali Lady Awarded State Scholarship For Medical Studies.

SIMLA, July 6.
The Government of India have this year awarded the state scholarship tenable in Europe by Indian women graduates to Miss Satya Priya Ghosh, M. B. (Calcutta).

Bombay.

A Bombay Hospital Commandeered. For Wounded Officers and Soldiers.

BOMBAY, July 6.
The Government have decided to "commandeer" the Parsi General Hospital in Bombay for the use of wounded officers and soldiers. Negotiations were carried on between the Government and Trustees of the institution for the acquisition of the hospital, but there was some legal difficulty in the way of the arrangement. The trustees took counsel's opinion in the matter and, according to that opinion, the Trustees had no power to let the hospital if even a single subscriber challenged their right to do so. Meanwhile, a solution of the difficulty has been found by the powers vested in the "government to "commandeer" the hospital for purposes of war, and, in accordance with that power, the Government are negotiating with the Trustees to acquire the hospital during the period of war at a monthly rental of Rs. 20,000. It is stated that the Trustees have asked for a monthly rent of Rs. 25,000. If the Government take the building the Parsi Hospital work will be transferred to some temporary building and the rent recovered from the Government will form a substantial nucleus towards the hospital endowment fund.

Theft of Stores from Bombay Docks. Case before the Magistrate.

BOMBAY, July 6.
Before the Chief Presidency Magistrate to-day, Superintendent Sullivan of the C.I.D., placed the following eight persons in connection with the recent sensational theft of a vast amount of stores belonging to the Supply and Transport Department from the Alexandra Docks:—John G. Smith, Inspector of R.I.M.; Kinraid Henderson, also Inspector of R.I.M.; Thomas Robert Earle, Sergeant in the Supply and Transport Corps; Thomas Herbert Guest, another Sergeant in the Supply and Transport Corps; Ignatius Furtado, a foreman in the Docks; Victor Baptista, a coffee house manager, John William Wood, Labour Inspector; and Mathew Rozario, Tally Clerk. In all eight different charge sheets were put up, each of them referring to different offences. The Court room was crowded, and the stolen property occupied a good deal of space in the Court Hall. In the first case John Smith, Kinraid Henderson, Sergeant Earle, Sergeant Guest and Ignatius Furtado were charged with theft on the 24th June of property valued at about Rs. 1,870-8-0 belonging to the Supply and Transport Corps, and with abetment. The alleged stolen property includes 28 cases of ideal milk, 11 cases of Nestle's milk, cheese, sugar, butter, etc. In the second case Sergeant Guest stood charged with the theft of bed sheets, oil-skin coats, etc., valued at Rs. 66 belonging to the Government. In the third case Ignatius Furtado stood charged with the theft of property, valued at about Rs. 55-3-0, belonging to the Supply and Transport Department. Victor Baptista in the fourth case was charged with dishonestly receiving and retaining a case of match-boxes, valued at about Rs. 104, belonging to Government. John William Wood came in the fifth charge sheet and stood charged with the theft of property valued at Rs. 17. In the 6th case Mathew Rozario stood charged with the theft of towels, soaps, etc., belonging to the Supply and Transport Department, and valued at about Rs. 34. Inspector Smith figured in the 7th charge sheet, charged with the theft of goods valued at Rs. 911-14-0. In the 8th case, Inspector Smith, Assistant Inspector Henderson and Sergeant Earle stood charged with the theft of a case of rum, etc., belonging to the Government and valued at about Rs. 667.

The prosecution at the outset asked for permission to withdraw the charge against Henderson, as he was required as prosecution witness. Counsel for the accused raised a preliminary objection which was eventually disallowed and Henderson was acquitted. The hearing of the cases is proceeding.

Bombay Share Market.

BOMBAY, July 6.
The market opening strong declined at the close owing to the absence of rain. Standard touched Rs. 1,280, but declined to Rs. 1,267½ at the close. Centrals touched Rs. 2,245, but declined to Rs. 2,230. Swadeshis touched Rs. 1,745, but declined to Rs. 1,735. Colaba Land and Mill shares kept unchanged at Rs. 1,340. Crescents touched Rs. 139 but declined to Rs. 127½. Indore Mal was unchanged at Rs. 220. Fazulbhoys declined from Rs. 495 to Rs. 490. Indian Bleaching touched Rs. 163½ but declined to Rs. 160. Madhows touched Rs. 1,450, but closed at Rs. 1,435. Tata Mills were unchanged at Rs. 405. Bank shares declined, the Bank of Bombay to Rs. 1,565 and the Bank of India to Rs. 72. In miscellaneous shares Bombay-Burmahs were firm at Rs. 925. Tata Iron and Steel ordinary declined to Rs. 175 and deferred to Rs. 732½. Tramways were firm at Rs. 270, 3½ per cent Government paper declined to Rs. 78 and small pieces at Rs. 78-8 for buyers.

The Bank of Bombay rate remains unchanged.

The Belgian Children's Fund.

POONA, July 7.
Several more Educational Institutes have taken up the movement of collecting funds for the relief of Belgian Children. The Seva Sadan and the training colleges for men and women are organising musical concerts in aid of the Belgian children, the Nutan Marathi Vidyalah has also started a Belgian Boys Relief Fund.

TELEGRAMS.

Parcels to other than Sick and Wounded. Cannot be Accepted.

BOMBAY, July 6.
The St. John Ambulance Association regrets to bring to the notice of the general public owing to increasing pressure of work, the War Gifts Depot, Waterloo Mansions, Bombay, is no longer able to deal with the transmission of parcels other than those strictly for the sick and wounded. Consignments for Corps and individuals should in future be forwarded through some other channel. The Indian Council much regret they have had to arrive at this conclusion but they wish it to be understood that they have done so only after very careful consideration solely in the interests of the sick and wounded.

Parcels to be Lined with Water-Proof Material.

The Indian Council, St. John Ambulance Association, will be obliged if all centres and ladies' working committees will kindly note to line all cases for the war gifts depot at Bombay with some waterproof material or plenty of ordinary paper, as information has just reached them by telegraph that cases are arriving at the depot in Bombay in a very wet condition due to the monsoon. An emergent notice to above effect has been issued to Working Committees concerned, but it is hoped that a notice through the Press may reach them a little sooner.

Burma.

Rangoon News. American Independence Day.

RANGOON, July 6.
The 4th July being the American independence day His Honour Sir Harcourt Butler conveyed his compliments and felicitations by a letter to Dr. H. P. Osborne, American Vice-Consul at Rangoon, who replied thanking His Honour for his kind and thoughtful message. Dr. Osborne, wishing to share the pleasure of His Honour's message with as many of his countrymen as possible, sent the letter of felicitation on to Mr. F. T. Pinhey, American Baptist Mission, to read it out at the regular fortnightly prayer meeting the same evening at the residence of Rev. and Mrs. Seagrave in Ahlone. There were 38 missionaries present, 34 Americans and 4 Canadians. Mr. Pinhey replied on their behalf to Dr. Osborne, asking him to convey to His Honour the sincere appreciation of the American Baptist Mission in Rangoon for the courtesy and kindness of His Honour in sending the message and to express His Honour their unswerving loyalty to himself and the Government which he represents.

The Viceroy's Proposed Visit.

The following has been issued this afternoon:—H. E. The Viceroy will arrive in Rangoon on the morning of Friday the 1st December 1916. He will remain at Rangoon until the morning of Tuesday the 5th December, 1916 and will then leave for up-country.

The New-President of China. Issues Orders to Stop Internal War.

RANGOON, July 6.
A combined telegram has been received from several leading associations in Canton addressed to the Chinese Chamber of Commerce, Rangoon. The substance of the message is that the public received orders from President Li to stop war and they were awaiting further orders to disband the new troops. Unfortunately when General Li Lit Quan led his troops from Yunnan to the north via Shinkowan he demanded supplies at Shinkowan. As demanded 3000 dollars were given to him and when he failed to obtain a further sum of 12,000 dollars which he had demanded, he forthwith cut the telegraph wires, arrested the guards of the Railway and began to bombard the city causing heavy damage to people and property. This attack upon the city was without provocation. The lives lost and property destroyed prove the above facts. They therefore, requested the Consul to advise Li Lit Quan to withdraw his troops from the Kwangtung province and wait for the settlement.

License to Practice as a Lawyer. An Advocated Petition.

RANGOON, July 7.
Before the Judicial Commissioner, Upper Burma, a petition was heard on Tuesday of W. Galogreedy, Second Class Advocate of Yamethin, who was refused application to appear for accused persons under trial before the District Magistrate of Sagaing on the ground that his license did not permit him to practice in Sagaing district. On behalf of the applicant Mr. H. W. Lutter submitted that the District Magistrate's order was illegal in view of the provisions of Section 340 C. P. C. His Honour in passing orders considered that it was clear that the advocate who was licensed to appear in certain districts only could not be said to be authorised to practice in a court beyond those limits. On the other hand every Magistrate had the discretion to grant such application that the discretion should undoubtedly be exercised judicially and permission given sparingly and in such cases only in which it was considered necessary in the interests of the accused. The applicant was permitted to appear in this particular case.

Behar.

Viceroy's Condolence to Sir Ali Imam.

BANKIPORE, July 6.
H. E. the Viceroy has sent the following message to Sir Ali Imam:—"Lady Chelmsford and I are very grieved to hear of your bereavement and send you our most sincere sympathy."

Among other messages are those from the Lieutenant-Governor of the Punjab and Lady O'Dwyer, Lieutenant-Governor of Behar and Orissa, the Hon'ble Mr. Claude Hill, Sir John Marshall, Their Highnesses the Maharajas of Bikanir, Benares, Kapurthala and Patiala, Nawab of Rampore and Thakore Sahab of Limbdi, Raja of Jahangirabad, Sir Salar Jung, Sir Ibrahim Rahimtullah the Persian Consul in Bombay, Nawab Zulfikar Ali Khan, General Sir Baber Shamsher Jung, Sir Archdale Earle, Mr. Justice Shadilal, the Hon'ble Mr. Achariar and many others from all parts of the country.

TELEGRAMS.

BANKIPORE, July 7.
Sir Ali Imam has received the following message of condolence from Lord Hardinge:—"Deeply grieved sincere sympathy."
Telegrams have also been sent by the Maharaja Sindia of Gwalior and Nawab of Malerkotla.

Praying for German Badshah's Success. Three Oraons Bound Down.

RANGPUR, July 6.
Three Oraons have been bound down for one year in default one year's hard labour, on a charge of disseminating seditious matters. They held meetings invoking the success of the German Badshah. Sureties of the two has been accepted.

Punjab.

The Punjab Muslim League. President's Resignation.

LAHORE, July 6.
Khan Bahadur Sardar Abdul Rahman has resigned the Presidency of the new Muslim League, Punjab, as a protest against the league's resolution condemning the conduct of the Sheriff of Mecca.

Khan Bahadur Sardar Abdul Rahaman, President of the new Muslim League Punjab writes to the press disapproving of the recent resolution of the league about the conduct of the Sheriff of Mecca and as protest has resigned Presidentship of the League.

The Students' Affray Case. Magistrate Frames Charges.

LAHORE, July 6.
In the Ravi fatal affray case Mr. Keough, Additional District Magistrate, Lahore, to-day framed charge under Section 304 and 147 of the Indian Penal Code against a student named Gopaladas for causing the death of Srichand, a M. Sc. student of the Government College, Lahore and charges under Section 323 and 147 against six other students.

In the counter case connected with the same incident the Magistrate has framed charges under Section 117 and 323 of the Indian Penal Code against seven students.

The Multan Poisoning Cases.

MULTAN, July 6.
In the poisoning case in which a woman named Saddam, along with a man Allah Bakhsh, was charged with poisoning her husband, who is said to have died by its effects, judgment has been pronounced by Khan Sahib Sheikh Amir Ali, Sessions Judge, Multan. Saddam has been sentenced to be hanged and Allah Bakhsh to transportation for life.

In the second poisoning case the Sessions Judge has sentenced a woman Satto, who, it is alleged, administered poison to her husband, and the second accused Yara, who is said to have procured and helped in giving the poisoning, both to transportation for life.

BRIEF TELEGRMS

The Homeward Mail Steamer "Nagoya" is being detained on account of the late arrival of the Persian Gulf mail steamer, and will not sail before noon on Monday next.

Mr. Dharnappa Padmappa Alur, having offered to construct and equip a veterinary dispensary entirely at his own expense at Sirsi, in the Kanara district, the Government have accepted the generous offer.

The death took place on Wednesday night of Mr. N. L. Bagchi at his Calcutta residence. He was the District Magistrate of Rungpur at the time of his death. He was for some years the Fourth Presidency Magistrate of Calcutta.

The election of a Senator to represent Portuguese India in the Lisbon Parliament will take place shortly. There are so far two candidates for election; one is Dr. Jose Lobo, a native of Portuguese India practising as doctor, and the other candidate is Senhor Manuel Correan, who is an European Portuguese, an officer in the army and a professor.

A Goa newspaper states that strong rumour prevails that the exposition of the body of St. Francis Xavier will take place in Goa in December next. The exposition of the Saint's body was last held in December 1910 shortly after the proclamation of the Republic.

Sir Edward Buck, K. C. S. I. died yesterday at Rome where he was a delegate for India at the Institute D'Agriculture.

Weather Report.

SIMLA, July 7.
The monsoons has been more active but rain continues very light in northern India. Rainfall has been nearly general in Central India west, in Konkan and Malabar, and local in Burma, north Bengal, Assam, east and north Punjab the Central Provinces, north Hyderabad, Madras Deccan and north Madras coast. A few falls also occurred in Gujarat, and Bombay Deccan.

The Chief amounts are:—Port Blair and Victoria Point 2 inches, Lashio 4, Cherrapunji 3, Dibrugarh 2, Silchar 1, Dinajpur and Jalpaiguri 3, Hissar ¾, Indore ½, Pendra 2 and Cochin 1.

FORECAST:—Extension of rain in Behar, north Punjab and Rajputana.

అదివచ్చి కాన లేక జానక
తులం 1 కి రూ. 3-4-0
రవభస్మము అలంకా 1-5 రూ. 0-10-0
మోహినీతైలము
ఈ తులముల నూనె నీనా 1-5 రూ. 0-10-0
ఇది మనోహరత్రయము వేయక విజ్ఞానము నీవేద్యము
కవ్యోగస్త్రము మొదలగు వారికి సుఖనిద్ర, విజ్ఞానము, శుభము,
అమృతాంజనం కిపో, బాంబాయి.

మీ బాయిలర్లు

విశేషము పనిచేయవలెనన్న "ఇంగ్లీషు బాయిలర్లు కామోజివ్"ను యువయోగింకోవలయును. దానినుపయోగించిన బాయిలర్లు త్రవ్వకట్టి పొక్కులు పొక్కులుగా లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక పెల్లేట్లుకు చక్కని మెరుగు నిచ్చును; ఆవమునున్న గొట్టములనున్న త్రవ్వక పట్టకుండగను సుద్రముగా నుంచును. ఈ కామోజివ్ యువయోగింకినచో సంవత్సరముల తరబడి బాయిలర్లు చెడిపోకుండ ఎప్పటి కప్పుడు త్రొత్తవానివలె నుండును.

దానియొక్క యువయోగమును గురించి యు సలహాను గురించియు అసలుయేజంట్లకే ప్రాతిపదికవలయును.

5 గాలనులుగల రమ్ము 1-కి రు. 25-0-0.

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు

389 ఇంజనీరింగు వర్క్సు

తపాలపెట్టె నెం 553 రు మదరాసు

(వై కామోజివ్ గోడనప్పుడు ఈ క్రింద పేరుపొడ నువాచరింప గోరుచున్నాము.)

189 మంచి ధాతువు పొందుటకొరకు
ఇంక చీకటిలో నెత్తుచున్నారా!
మనమునుజూడము. 10 మాత్రముగల దెబ్బ క్రయము రు 1.
నుప్రసిద్ధముగా నుండునపుడు ఇంతలేమును ఏల
అనుభవించుచున్నారా! ఈమాత్రము బాల్యమును చెడునట్టి
చెడినచేరి తెప్పించుకొన్న యెట్టి అసాధ్యమైన ఇండియన్
ప్రావీణ, క్రమసకత్వము, బలహీనము, రక్తకోవము, ఆర్జీ
ఆర్జీ, ములంబు మొదలగు అనేక వ్యాధులను విద్యుత్
చక్రవల సమీపములో పోగొట్టును, రాజకైవ్య వార్తా
నియంత్రకేంద్ర, 20, వై నాటకరంగం దురాను.

Amrutanjan Best Indian Pain Balm. అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

చక్కని డబ్బీలో సహ సీసా 1-కి నెల 0-8-0.

తలనొప్పులమాన్యును, వాయువుపోట్ల బోగొట్టును
పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును. పోట్లబోగొట్టును
వనమూలికలచే హిందూ దేశమందు
తయారుచేయబడు మంచిమందు.
దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు
నువాసన గలిగి యుండును.
కంచభావ చీటి చూచికొనిన మోసము గలగడు.
అమృతాంజనము డిపో, 7, తంబునెట్టివీధి మదరాసు.

బంగారు పతకములను

మద్రాసులోను కలకత్తాలోను ఆయుర్వేద యాషధ ప్రదర్శనములయందు నిచ్చిరి.

జాండూ ఫార్మస్యూటికల్

వర్క్సు

లేహములు, బిళ్లలు, మాత్రలు మొదలగునవి యన్నియు శాస్త్రోక్త ప్రకారమున సిద్ధపరుచుదురు. వెలపట్టికకై వ్రాయుడు. ఒకసారి చూచిన సంగతి తెలియును.

వ్యవహారములన్నియు నాంగ్లేయ భాషలోనే జరుపవలయును.

చెన్నపురిలోను చెన్నపురి రాజధానిలోను ఏజంట్లు కావలయును.

The Zandu Pharmaceutical Works
388 The Aurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, Bombay, 13.

180 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమును కాల్గొనుభయమును పొందుట న్యాయవికమైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటవలననే కల్గుచున్నది. ఈ ఉచితమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలగజేసి కిరీటాభ్యుదయము దృఢపరచును ఆయుర్వేదవి ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇవాడుగా వీయబడును. పోస్టు చార్జియు శుభము భరించునవలెను. వెంటనే వ్రాయుడు.

219 వైద్యశాస్త్ర మునిశింకర్ గోవిందజీ,

ఆరంకనిగపాటవధాలయం. 157, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

Silks!

Silks!!

Silks!!!

అద్భుతా!

సగంకల పొచ్చికోరిక పరిపంచము అందముగనున్నపుల నభివేలించుచున్నది. జనుల తమ తీరకసాందర్యము చివరికయే వస్తువులకొరకు పోయితినించుచున్నాడు. మనతీరమానకు అందములెప్పు వస్తువులన్నిటిలో మనము ధరించు వస్తువుల పోషింపుమనవి. అందుచే జనోపయోగముకొరకును, మా స్వలాభము కొరకును, జపాన్, మారత్, బెంగళూరు మొదలగు ప్రదేశములందీ మేలైనపుట్టు తెప్పించి అనేక అందమైన అంచులలో (నెలారంచు, గోరంచు, దక్షిణాదంచు, మద్రాసు, రెండోర అంచు కర్రరా) ఎక్కువవాణ్యము, తలుపు, తీరుపు, మృదువుగల, ఖండువాలు, చీరలు, కంచు, పోషింపు, కలకుడ్లు అనేకవిధముల నేయించుచున్నాము. ఇదివరలో మావద్దబట్టు ఖరీదుచేసిన వారిలో ఎవరునుండి మాబోచిన యొగ్యతాకరములే మేము తయారుచేయు. బట్టలయొక్క ప్రాశస్త్యముకను నిదర్శనము. మా ముందు ఈక్రింది చిరువాచావి వ్రాయవలెను.

ఖరీదు	వెడల్పు	పొడవు	
	అంగుళాలు	గజాలు	
10-0-0	47	8	మారత్ కట్టు ఖండువా తెలుపు, గోల్డెన్ కలకులోను
10-0-0	47	8	మారత్ కేక్ ఖండువా తెలుపు గోల్డెన్ కలకులోను
10-0-0	47	8	జపాన్ కట్టు ఖండువా తెలుపు
12-4-0	27	5	మారత్ కట్టు తలకుడ్డ, తెలుపు గోల్డెన్ కలకులోను
12-4-0	22	5	మారత్ కేక్ తలకుడ్డ, తెలుపు, గోల్డెన్ కలకులోను
8-12-0	22	5	జపాన్ కట్టు తలకుడ్డ, తెలుపు.
10-0-0	54	1	జపాన్ కట్టు కోటుకుడ్డ, తెలుపు.

ముప్పన సోమరాజు, వెదాపురం, గోదావరిట్టా.

తామర తైలము

తామర, తీట, గజ్జి మొదలగు వానికి పేరెత్తినది.

తామర ఒకవిధమైన పురుగువలనచర్మముమీదగాని, వెండ్రుకలలోగాని, గోల్లలోగాని, పుట్టవచ్చును.

పురుగులలోని భేదమునుబట్టి తామరలోను 2, 3 భేదములుగలవు.

రాజారాణి గుర్తుగల తామర తైలము పూతినాశకములగు చాల మంచి మందులతో తయారుచేయబడి ప్రఖ్యాతి గాంచినది. అనేక యేండ్ల నుండియున్న తామర నాలుగైదుసారులు రాచినతోడనే పోయినదని వేలమంది మాకు వ్రాసి యున్నారు.

కావున తామర, తీట, ఏనుగు గజ్జి మొదలగునవి గలవారందరు ఈతైలమును ఒకసారివాడి చూడగోరెదము. వెల 0-4-0.

దీనినిరాచిన మంటయిండును. చర్మమునలుపెక్కను. పుండువడదు.

అమృతాంజనం డిపో 7 తంబునెట్టివీధి బాజ్జిబువుచు, మదరాసు

శారదాంబ

స్త్రీధర్మబోధిని యనునాటకం

శ్రీనివాసరాఘవాచార్య ప్రణీతము.

సంఘదురాచార సంస్కరణమునకు

మార్గమిందు జాపబడినది. అందరును

జదివి తీరవలయును.

వెల 0-4-0 మాత్రమే.

పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

చిరునామా:—

ఆంధ్రప్రతికా కార్యాలయము,
7, తంబునెట్టివీధి, మదరాసు